Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 51 (20. 318) • 1989 йил 2 март, пайшанба • Баҳоси 3 тийин.

• *26 март—СССР халқ депутатлари сайлови куни*

СССР ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ САЙЛОВИНИ ЎТКАЗУВЧИ МАРКАЗИЙ САЙЛОВ КОМИССИЯСИДА

28 февраль куни Москвада, Союзлар уйида СССР халқ депутатлари сайловини ўтказувчи марказий сайлов комиссиясининг навбатдаги мажлиси бўлди.

Литва ССР 687-Алитус территориал сайлов округида ва Қозоғистон ССР 130-Олмаота—Ленин миллий-территориал сайлов округида сайловга тайёргарлик тўғрисидаги масала тингланди. Тегишли округ комиссияларининг раислари П. И. Александравичюс ва Т. М. Рамаданов, шунингдек марказий сайлов комиссиясининг аъзолари З. С. Алиева ва В. П. Мишкинис ахборот бердилар. Округларда барча сайловолди тадбирлари қонунга мувофиқ, белгиланган муддатда ўтказилаётганлиги таъкидланди. Бу тадбирларга жамоат ташкилотлари, меҳнат коллективлари, истиқомат жойларидаги аҳоли фаол қўшилди. Шу билан бирга марказий сайлов комиссияси Олмаота — Ленин ҳамда Алитус сайлов округлари комиссияларининг эътиборини участка комиссияларига доимий раҳбарлик қилиш, сайловчиларни депутатликка номзодлар, уларнинг бўлажак фаолияти программалари тўғрисида кенг хабардор қилиш, сайловолди агитациясини ўтказиш чоғида номзодларга, уларнинг ишончли кишиларига тенг имкониятларни таъминлаш зарурлигига қаратди. Сайловолди агитацияси қонун, социалистик ахлоқ доирасида, ҳар бир совет кишисининг шон-шарафи ва қадр-қимматини ҳурмат қилиш принциплари асосида олиб борилиши керак.

СССР Архитекторлар союзи правлениесининг биринчи секретари Ю. П. Платонов билан Совет Тинчлик фонди правлениеси раисининг биринчи ўринбосари В. П. Маслин ана шу жамоат ташкилотларидан СССР халқ депутатлари сайланадиган пленум ва конференцияга тайёргарлик тадбирлари тўғрисида хабар бердилар. Марказий сайлов комиссияси Архитекторлар союзи ва Совет Тинчлик фонди правлениеларига депутатликка номзодлар жамоат ташкилотларининг энг кўп сонли аъзолари ва сайлов иштирокчилари билан учрашувлари учун имкониятни таъминлашни, сайловолди программаларини кенг ёритишни, сайловчиларнинг наказларини, номзодлар шанига айтилган таклифлар ва эътирозларни умумлаштиришда сайлов комиссияларига кўмаклашишни тавсия қилди.

Марказий сайлов комиссияси СССР Денгиз флоти министрлиги, СССР Балиқ хўжалиги министрлиги, СССР Геология министрлиги, СССР Нефть саноати министрлиги, СССР Гидрометеорология давлат комитети, СССР Фанлар академияси, РСФСР Дарё флоти министрлигининг қутб станциялари ва гидрометеорология станцияларида, шунингдек сайлов куни сафарда бўладиган кемаларда СССР халқ депутатлари сайловига тайёргарлик тўғрисидаги ахборотини маълумот учун қабул қилди. Тегишли округ сайлов комиссияларига, министрликлар ва идораларга, маҳаллий Советларнинг ижроия комитетларига кемаларда, қутб ва гидрометеорология станцияларида ишнинг ўзига хос жиҳатлари ва хусусиятларини ҳисобга олиб, сайловга тайёргарлик ва уни ўтказишни таъминлаш топширилди.

Марказий сайлов комиссияси раисининг ўринбосари А. В. Федулованинг докладини юзасидан гаражданларнинг сайловолди кампанияси конкрет масалаларига тааллуқли мурожаатларини кўриб чиқиш натижалари юзасидан қарор қабул қилинди.

Марказий сайлов комиссиясининг округ сайлов комиссияларига сайлов арафасида ва сайлов кунидаги ишларни ташкил этиш тўғрисидаги мактуби тексти мажлисда тасдиқланди, СССР халқ депутатлари сайловига тайёргарликнинг ҳозирги босқичини амалга ошириш билан боғлиқ бошқа масалалар кўриб чиқилди.

Комиссия мажлисида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг биринчи ўринбосари А. И. Лукьянов, СССР Олий Совети Президиумининг Секретари Т. Н. Ментешашвили, СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг Раиси Ю. Н. Христорадиов, жамоат ташкилотларининг раҳбарлари, оммавий ахборот воситаларининг вакиллари қатнашдилар.

(ТАСС).

М. С. ГОРБАЧЕВ А. ОККЕТТО БИЛАН УЧРАШДИ

М. С. Горбачев 28 февраль куни Италия Компартиясининг бош секретари Акилле Оккетто билан учрашди. Бу КПСС билан Италия Компартияси ўртасидаги муносабатларни ривожлантиришда навбатдаги қадам бўлди, сўнгги йилларда бу муносабатларнинг мазмуни ва жўшқинлиги иккала мамлакатда, Европада ва бутун дунёда юз бераётган жараёнларнинг янгилигини акс эттирмоқда.

Деярли беш соат давом этган сермазмун, ғоялар ва фикр-ўйларни қиёслашга бой бўлган қизғин суҳбат асосан ҳозирги босқичда ҳар бир партиянинг фаолиятига тааллуқли бўлди.

М. С. Горбачев совет жамияти ҳолатини муфассал таҳлил қилиб берди. Ҳозир бу ҳолат 1985 йил апрелидагидан бошқачадир. Партия ҳозир мутлақо янгича сайловолди вазиятида, халқ депутатлари съезди арафасида ўзининг апрель Пленумига тайёргарлик кўрмоқда.

Қайта қуриш жараёнида тўпланган, ҳам ички, ҳам ташқи сиёсатда қўлга киритилган ютуқлар тўғрисидаги билимларимизни умумлаштириш, биз бораётган ва пировард натижада инсоннинг ҳокимиятдан, мулкдан, ишлаб чиқаришдан, маданиятдан ва бошқа қадриятлардан ажралиб қолишини бартараф этишдек тарихий вазифани ҳал қилиши лозим бўлган жамиятнинг янги сифатини фараз қилиб кўришга ҳаракат қилишимиз керак. Аммо бу бошқа бирор нарса эмас, балки социализм бўлади.

Бу ўринда гап Ленин меросини янгича нуқтаи назардан ўқиш, ленинча методологияни, ленинча диалектикани, Лениннинг сиёсий тажрибасини ўзлаштириш тўғрисида бормоқда. Аммо бу улардан нусха кўчириш, олдинги шаклларга қайтиш, деган маънони билдирмайди. Бу иқтибос (цитата) олиш эмас, балки социализм тўғрисидаги тасаввурларимизни хатолар ва бузилишлардан ҳоли қилишни ҳамда ҳозирги турмушнинг реалликларини ва 70 йил ичида амалга оширилган барча ижобий ишларни ҳисобга олишни ҳам қамраб оладиган ленинча сабоқни ўзлаштиришдир.

М. С. Горбачев туб иқтисодий ислоҳотни, совет жамиятининг сиёсий системаси ислоҳотини амалга ошириш, аҳолининг энг муҳим эҳтиёжларини қондиришга доир қарорлар ва амалий тадбирларга батафсил тўхталиб ўтди.

А. Оккетто ўз навбатида Италия Компартияси жамиятда, Европада, дунёда юз берган чуқур ўзгаришларни ҳисобга олиб, ўз мамлакатига тавсия этмоқчи бўлаётган янги йўлни муфассал таърифлаб берди.

Социализмнинг бирдан-бир реалистик йўли сифатида демократия, барча жараёнларни, муассасаларни, ташкилотларни чуқур демократиялаш принципининг аҳамияти таъкидланди. Бу — энг асосий қадриятдир.

Суҳбатдошлар замонавий тараққиётнинг мезонлари тўғрисида, ҳам халқаро жиҳатдан, ҳам ички жиҳатдан революцион тараққиётнинг янги усуллари ҳақида мулоҳаза юритдилар.

1992 йилга бориб «Ягона бозор» барпо этиш муносабати билан Европа ишчилар ҳаракати муаммолари тўғрисида, Хельсинки жараёнида, АҚШ ва Канаданинг сўзсиз иштирокида «Умумевропа хонадони» ғоясини амалга оширишда сўл кучлар ва бошқа тараққийпарвар кучларнинг роли тўғрисида фикрлашиб олинди. Ғарбдаги турли кучларнинг социалистик мамлакатлардаги ўзгаришларга муносабатлари, уларнинг СССРдаги қайта қуриш каби халқаро миқёсли ҳодисаларга нисбатан тутган позицияларининг ўзига хос жиҳатлари тўғрисида гапирилди. Экология вазиятига, Шимол-Жануб муносабатларига алоҳида эътибор берилиб, ана шу ва ҳозирги замоннинг бошқа жуда катта муаммоларини интернационаллаштириш зарурлиги таъкидланди.

М. С. Горбачевнинг Италияга визити режалаштирилаётганлиги муносабати билан вужудга келган масалалар ҳам кўриб чиқилди, Италия Компартиясининг бўлажак съездига КПСС делегациясини таклиф этиш билан боғлиқ масалалар келишиб олинди.

М. С. Горбачев давлат йўли билан СССР ва Италия ўртасидаги иқтисодий ҳамда сиёсий муносабатларнинг ривожига ижобий баҳо берди.

Суратда: учрашув пайти.

(ТАСС — ЎзТАГ телефотоси).

М. С. Горбачев билан А. Оккетто учрашувнинг дўстона вазиятда ўтганидан, бир-бирларининг муаммолари ва уларга ёндашувлар тушунилганидан, фикрлашув кўламларидан чуқур мамнуният изҳор қилдилар, КПСС билан ИКП ўзаро муҳокама қила олмайдиган масала йўқлигини таъкидладилар. Ана шу муҳокамаларнинг таркиб топган характери — мустақилликни қатъий ҳурмат қилиш иккала партияга уларнинг сиёсий, назарий ишларида ҳам, уларнинг халқаро фаолиятида ҳам ёрдам беради.

М. С. Горбачев А. Оккеттодан Арманистондаги кулфатга жавобан чин дилдан эзгу ниятларини билдирган барча итальянларга уларнинг ёрдами, мадади, ҳамдарлиги учун совет раҳбарияти, совет халқининг самимий миннатдорчилигини етказишни илтимос қилди.

(ТАСС).

ЭКОНОМИКА: ЯНГИЛАНИШ ОРҚАЛИ ЮКСАЛИШ САРИ

Н. Н. Слюньковнинг Ўзбекистонда бўлиши

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари Н. Н. Слюньков 27 февралдан 1 мартгача Ўзбекистонда бўлган вақтида ишчилар, колхозчилар, олимлар, мутахассислар билан ўтказган суҳбатлари чоғида қайта қуришнинг бориши, одамларнинг ўй-ташвишлари, қандай муаммолар ҳал этилиши кераклиги масалалари диққат марказида турди.

«СССР 50 йиллиги номли Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасининг коллективи ҳузурига қилинган дастлабки ташрифдаёқ учрашувларга амалий тус бахш этилди. КПСС Марказий Комитетининг секретари корхона конструкторларининг кейинги ишланмалари билан танишди, шунингдек коллектив ишидаги танг жойлар хусусида ўз мулоҳазаларини ўртоқлашди. Чопиқ тракторининг янги модели истиқболли, деди у, бироқ уни кўплаб ишлаб чиқара бошлаш учун бирлашмани реконструкциялаш, тубдан қайта жиҳозлаш ва пахтакор республикаларда ғоят зарур бўлган янада мукаммал техника ишлаб чиқаришга мослаштириш керак.

«Корхонангиз бундан ўн йил муқаддам қандай бўлганлигини эслайман, — деди Н. Н. Слюньков. — Ўша пайтдан буён кўп нарса яхшилик томон ўзгарди. Аммо бизнинг вазифамиз қолоқликни зўр ғайрат билан бартараф этиш, ўз истеъмолчиларимизнинг ҳам, чет эллардаги истеъмолчиларнинг ҳам энг юқори талабларига мос келадиган машиналарни яратишдан иборатдир. Сизлар халқ истеъмол молларини жуда хилма-хил ва юқори сифатли қилиб тайёрлаб бераётганингиз ҳам яхши».

Республика турмуши билан, унинг меҳнатчиларининг ишлари ҳамда юмушлари билан танишув Самарқанд шаҳри ва областида давом эттирилди. Биринчи учрашув «Электробитмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишчи ва мутахассислари билан ўтказилди. Суҳбат ҳам дарҳол амалий тус олди: ишлаб чиқаришни янада ривожлантириш, одамларнинг меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилаш масалалари ўткир қилиб қўйилади. «Сизларнинг холодильникларингиз Ватанимиздаги энг яхши холодильниклар даражасидадир, — дейди Н. Н. Слюньков, — лекин сизлар бундан ҳам катта вазифани — жаҳонда «етакчилик» қилиш вазифасини олдингизга қўйсангиз бўлмайдими? Бизнинг баъзи раҳбарларимиз масалани: ўзгалардан ёмон ишлаётганимиз йўқ қабилида қўйишга одатланиб қолишган. Камдан-кам киши: биринчи бўламиз, бизга етиб олишларига йўл қўймаймиз, деб айтади».

Саноат зонаси посёлкасининг аҳолиси билан, бирлашманинг сменадан бўш ишчилари билан суҳбат рўй-рост бўлди. КПСС Марказий Комитетининг секретари қайта қуришнинг бориши билан боғлиқ саволларга жавоб қайтарди. Суҳбатда ҳали ҳал қилиниши лозим бўлган муаммолар: уй-жой, хизмат соҳаси, озиқ-овқат муаммолари кўтарилди. Самарқанд районидаги Энгельс номли ва «Москва» колхозларининг меҳнаткашлари билан учрашувлар вақтида мазкур хўжаликларнинг рентабеллик даражаси ҳамон пастлигича қолаётгани тўғрисида гапирилди. Ғоят муҳим социал вазифаларни ҳал этишдаги мушкулликлар шундан келиб чиқмоқда. Ижарачилар янгича ишлашда ўзларининг дастлабки қадамлари тўғрисида сўзлаб бердилар. КПСС Марказий Комитетининг секретари кўпгина хўжаликларнинг раҳбарлари фақат ҳосилдорлик ошганлигини, гўшт ва сут етиштириш кўпайганлигини ҳисоблашдан иборат қолоқ практикадан воз кечишмаган. Рентабелликни, булар қанчага тушаётгани тўғрисидаги ҳисоб-китобларни унутиб қўйишмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг секретари Ўзбекистонда бўлган охирги куни В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасига борди. Бу коллективнинг ўз муаммолари оз эмас. Учрашув ва суҳбатлар чоғида меҳнатнинг илғор формаларини такомиллаштириш, ишловчилар билан улар оилаларининг турмуш ва дам олиш шароитларини яхшилаш зарурлигига эътибор жалб қилинди.

«Лимонарий» колхоз-комбинатига борилди, бу ерда цитрус мевалар теплица шароитида бутун йил мобайнида етиштирилади. КПСС Марказий Комитетининг секретари мутахассислар билан суҳбатда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг фахрий академиги З. Фахриддинов, унинг издошларининг витамин ва микроэлементларга бой цитрус меваларнинг янги серҳосил навларини яратиш соҳасидаги илмий ҳамда селекция ишларига юксак баҳо берди.

Учрашув ва суҳбатлар вақтида меҳнаткашларни ғоявий-сиёсий, интернационал ва маънавий жиҳатдан тарбиялашнинг аҳволи, қайта қуриш шароитида партия-хўжалик кадрларининг иши масалалари кенг муҳокама қилинди.

Н. Н. Слюньков Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари, Марказий Комитет бўлимларининг мудирлари, республика Олий Совети ва Министрлар Советининг раҳбарлари, область партия комитетларининг биринчи секретарлари, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ҳамда ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлимининг раҳбарлари билан учрашди.

Ҳозир қайта қуришни чуқурлаштириш борасидаги барча ишлар КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига сайловолди мурожаатномасининг чуқур таъсири остида бажарилмоқда. Партиянинг ўткир, сафарбар этувчи сўзи революцион ўзгартишларни амалга оширишда фаол ҳаракатларга даъват этмоқда. Мурожаатнома коммунистларнинг, СССР халқ депутатлигига номзод қилиб кўрсатилган барча кишиларнинг зиммасига катта масъулият юклайди. Ўзбекистон ССР партия-хўжалик активлари йиғилишининг қатнашчилари Совет Иттифоқи Коммунистик партиясидан СССР халқ депутатлигига номзод КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари Николай Никитович Слюньков билан учрашув чоғида ана шу гапларни таъкидладилар. Учрашув 1 март куни Тошкентда бўлиб ўтди.

Учрашувни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Р. Н. Нишонов очди.

Тошкент область Орджоникидзе район партия комитетининг биринчи секретари Г. С. Миразимова, «Ташсельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасининг токари Ю. И. Степаненко, Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари О. Ёқубов, Қорақалпоғистон АССР Қораўзак районидаги «Маданият» совхозининг бригадири З. Пирназаров, Ўзбекистон ССР 50 йиллиги номли Наманган шойи ишлаб чиқариш бирлашмасининг йигирувчиси Н. И. Агапова, Навоий электрохимия заводининг директори Г. Н. Ян, Хоразм область Қўшкўпир районидаги Ҳ. Олимжон номли ўрта мактаб ўқитувчиси М. Раҳмонова, Бухоро область Қоракўл районидаги Ф. Хўжаев номли колхоз ижарачиси Ю. Маҳсумов, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг республика ишлаб чиқарувчи кучларини жойлаштириш кенгаши раиси И. Искандаров, Сирдарё область Дўстлик районидаги «Октябрь 50 йиллиги» совхозининг директори Н. Қаюмов республикада қайта қуриш жараёнлари ривожланиб бораётганлиги, турғунлик даври салбий оқибатлари бартараф этилаётганлиги тўғрисида гапирдилар. Нотиқлар совет халқларининг кўпгина синовлардан ўтган дўстлиқ ва қардошлигини мустаҳкамлашга, СССРдаги барча миллатлар ва элатларнинг муносабатларини уйғунлаштириш учун зарур бўлган барча ишларни қилишга даъват этдилар.

Учрашувда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари Н. Н. Слюньков нутқ сўзлади.

(Н. Н. Слюньков нутқи газетанинг навбатдаги сонида эълон қилинади).

1 март куни Н. Н. Слюньков Тошкентдан Москвага жўнаб кетди. Аэропортда уни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Р. Н. Нишонов, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Ғ. Ҳ. Қодиров, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари кузатиб қолдилар.

И. НОВИКОВ,
С. ФЕНЮТИН,
ЎзТАГ махсус мухбирлари.

Суратда: Н. Н. Слюньковнинг В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида бўлган пайти.
А. ГОРОКРИК фотоси (ЎзТАГ).

МЕҲНАТКАШ ИНСОНГА ҒАМХЎРЛИК

Урганч шаҳрида мамлакат касаба союзларидан СССР халқ депутатлигига номзод, ВЦСПС раиси С. А. Шалаевнинг Хоразм область касаба союз активлари билан учрашуви бўлди.

Сайловолди программаси билан сўзга чиққан С. А. Шалаев меҳнаткаш инсонга ғамхўрлик, унинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, унинг учун ишлаб чиқариш ва турмуш шароитларини яхшилаш сайлаб қўйиладиган касаба союз органларининг асосий вазифаси эканлигини таъкидлади.

Бунда Хоразм область касаба союзлари ҳам ишлашлари керак бўлган жабҳалар бор. Масалан, областда минерал сувларнинг ноёб манбалари, элементларга бой шифобахш балчиқ топилганига қарамай, бу ерда санаторий-профилакторийлар етишмайди. Шаҳарлар ва районларда уй-жой қурилиши суръатларини янада жадаллаштириш керак. Ҳозир бутун мамлакат шундай муаммоларни ҳал этиш устида ишламоқда. Бу ерда ички резервларни қидириб топиш ва улардан тўла-тўкис фойдаланиш, ишнинг кўзини билиб, хўжаликни омилкорлик билан юритиш муҳимдир.

Халқ депутатлигига номзод касаба союзлари ҳозир, айниқса қишлоқда соғлиқни сақлаш ишларини тубдан яхшилаш учун қизғин иш олиб бормоқдалар деди. Бутуниттифоқ касаба союзлари марказий совети шу беш йилликда 72 та қишлоқ шифохонаси қурилиши учун 26 миллион сўм пул ажратди.

Учрашув чоғида миллатлараро муносабатларни ривожлантириш, меҳнаткашларни ватанпарварлик ва интернационал руҳда тарбиялашни такомиллаштириш, ишчи назорати группалари фаолияти самарадорлигини ошириш, оилани мустаҳкамлаш, пенсия таъминотини, атроф-муҳитни муҳофаза этишни яхшилаш масалалари ҳақида ҳам гапирилди.

Учрашувда Хоразм область партия комитетининг биринчи секретари Р. М. Худойберганова нутқ сўзлади.

Сайловчилар СССР халқ депутатлигига номзодга наказлар беришди.

* * *

СССР халқ депутатлигига номзод, ВЦСПС раиси С. А. Шалаев 1 март куни Наманганга келди.

С. А. Шалаев бунёд этилаётган «Ахсикент» уй-жой даҳасини бориб кўрди. Қурувчилар ҳамда янги уйларга кўчиб кирган кишилар билан суҳбатлашди. У шойи ишлаб чиқариш бирлашмасининг тўқимачилар маданият саройида, «Наманганггаз» область бирлашмасининг шифохонасида, машинасозлик заводи ва 2523-автоколоннада бўлди.

ВЦСПС раиси меҳнат коллективларида қайта қуриш муваффақиятлари ҳамда муаммолари, корхона ходимларининг меҳнат ва дам олиш шароитлари билан қизиқди.

(ЎзТАГ).

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

Меҳнаткашларнинг дам олишлари ҳамда иш вақтидан оқилона фойдаланиш учун қулай шароит яратиш мақсадида СССР Министрлар Совети 1989 йилда дам олиш кунларини 6 май шанбадан 8 май душанбага ва 4 ноябрь шанбадан 6 ноябрь душанбага кўчиришга қарор қилди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлари диққатига

Ўн биринчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг навбатдан ташқари ўнинчи сессияси шу йил 6 март куни эрталаб соат 10 да Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг мажлислар залида очилади.

Навбатдан ташқари ўнинчи сессияга келган Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлари 5 март куни соат 10 дан 19 га қадар Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми биносида рўйхатга олинадилар.

«ФОБОС»НИНГ ЯНГИ ТАСВИРИ

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 28 февраль. (ТАСС). «Фобос» планеталараро автомат станциясининг Марс атрофидаги парвози давом этмоқда. Планетанинг табиий ва сунъий йўлдошлари ҳаракати ўлчамларини бундан буён ҳам аниқлаш, уларнинг яқинлашувини таъминлайдиган навигация ҳисоб-китоблари учун қўшимча маълумотлар олиш мақсадида 28 февраль куни станцияга ўрнатилган телевидение аппаратлари ёрдамида «Фобос»ни кузатишнинг иккинчи сеанси ўтказилди. Бунда осмон жисми билан космик аппарат оралиғидаги масофа 320—440 километр бўлди. «Фобос»нинг 15 та тиниқ тасвири олинди, булардан «Фобос»нинг шакли ва рельефи тафсилотларини аниқлашда ҳам фойдаланилади.

Бир кун илгари, яъни 27 февраль куни суратга олиш объектларини яна ҳам аниқроқ «нишон»га олиш учун зарур бўлган планеталараро станция телевизион аппаратлари обдон созланди. Бу ўринда намуна манба сифатида Юпитердан фойдаланилди. Марсни суратга олиш йўли билан видеокомплексининг ишлаши текширувдан ўтказилди.

Учишнинг илмий программасига мувофиқ биринчи март куни кузатиш орбитасидан Марс юзасининг иссиқлик физикаси хоссаларини тадқиқ қилиш учун навбатдаги сеанс ўтказилди.

РЕГИОНАЛ ИЛМИЙ-АМАЛИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ МАТЕРИАЛЛАРИ

КЎПМИЛЛАТЛИ СОВЕТ ДАВЛАТИ БИРЛИГИНИ МУСТАҲКАМЛАШНИНГ МУҲИМ ШАРТИ

Қ. САЛИҚОВ,
Қорақалпоғистон область партия комитетининг биринчи секретари

Аввало шуни таъкидламоқчиманки, мамлакатда демократиялаш ва ошкоралик жараёнлари ривожланиб бораётганлиги натижасида ушбу илмий-амалий конференцияни ўтказиш мумкин бўлди, бу — 1985 йилги апрель бурилишининг, жамиятимизни революцион тарзда янгилашга қаратилган бурилишнинг янги нишонасидир.

Конференциямиз яхши вазифани бажарди. Биз можароларни ҳал этмаймиз, балки қайта қуриш принциплари асосида дўстлик кўприкларини мустаҳкамлаймиз, миллатлараро муносабатларнинг уйғунлашувига эришмоқчимиз. Халқлар дўстлиги масалаларига ленинча ёндашувларни қайта тиклаймиз. Ота ва боболаримиз асос солиб, жипслаштирган дўстлик ва ўзаро ёрдам анъаналарини тиклаб, ривожлантирамиз. Тўқтағулнинг Жамбул билан, Ғафур Ғуломнинг Мирзо Турсунзода билан, Собит Муқонов билан дўстлиги жуда самимий эди.

Биз шундай бир асосий реалликни фахр билан қайд этамизки, Совет ҳокимияти яшаб келаётган 70 йил мобайнида мамлакат қолоқ аграр давлатдан қудратли индустриал давлатга айланди. Совет халқи социалистик йўлни узил-кесил ва қатъий танлаб олганлигини биз қайта-қайта таъкидлаймиз.

Қорақалпоғистонда истиқомат қилувчи халқлар аҳил яшашмоқда, умумий тил, умумий маданият, муштарак манфаатлар вужудга келди.

Миллатлараро муносабатлар қотиб қолиши мумкин эмас, деган ленинча принципнинг тўғрилигини ҳаёт тасдиқламоқда. Дарҳақиқат, Қорақалпоғистон АССР турли вақтларда РСФСР ва Қозоғистон составида бўлган эди. Эндиликда эса Ўзбекистон ССР составидадир. Биз бундай қарорни мақсадга жуда мувофиқ, деб ҳисоблаймиз, чунки, ягона Амударёдан бошлаб бу йўлнинг тўғрилигини тасдиқловчи ҳаётий шароитлар ва тарихий фактлар кўп.

Саноатнинг янги тармоқлари пайдо бўлди, Тахиатош ГРЭСи ўлканинг фахри бўлиб қолди.

Эришилган ютуқларни санаб ўтиш мумкин эди, аммо бугун биз ўз манфаатларимизни рўёбга чиқара бориб, социализмни янгилашдан иборат умумий ишда фаол қатнашиш кераклигини биламиз.

Шуни рўй-рост эътироф этиш керак: Қорақалпоғистон ўзининг ривожланиш даражасига кўра, мамлакатнинг бошқа регионларидан ва ҳатто Ўзбекистон ССРнинг ўртача ривожланиш даражасидан анча орқада қолмоқда. Агар умуман мамлакатда шаҳар билан қишлоқ ўртасида катта тафовутлар сақланиб қолаётган бўлса, бу ерда шаҳарлар билан қишлоқлар бир-биридан кам фарқ қилади. Шаҳарларда канализация, тозалаш иншоотлари деярли йўқ, аҳолига хизмат кўрсатишда шаҳардагига ўхшаш шарт-шароит яратилмаган. Зотан, шаҳар билан қишлоқ муаммоларини баравар ҳал этиш керак.

Воқеаларни фожиали қилиб кўрсатмоқчи эмасман, аммо Орол денгизининг қуриб бориш муаммоси ўша даврнинг шармандали ёдгорлиги сифатида аввалги барча хатолар, камчиликлар ва қийинчиликларга қўшилди. Ғалати бир факт: пахтачиликни ривожлантириш экология соҳасида тегишли чора-тадбирлар билан қўшиб олиб борилиши бир ёқда турсин, балки турғунлик даври раҳбарлари ерларни инженерлик жиҳатидан ўзлаштириш ва уларни мелиорациялашнинг энг оддий қонунларини ҳам бузиб келдилар. Оқава сувлар Оролга оқизилмади. Шу сувларни магистрал коллекторлар орқали денгизга ташлаш керак эди. Афсуски, бундай қилинмади. Баъзи жойларда Арнасой ва Сариқамиш, Асча-кўл, Аёзқала, Кўкчакўл каби ва бошқа жуда катта кўллар ҳосил бўлди.

Ҳамма бало шундаки, давлатни алдаш ва қўшиб ёзишлар асносида вазиятни соғломлаштириш учун чоралар кўрилмади, аксинча, аҳвол йил сайин ёмонлашаверди. Умуман турғунлик йилларидаги «салбий ҳолатлар» Қорақалпоғистоннинг социал-иқтисодий ривожланишини анча секинлаштирди. Урушдан кейинги йилларда мамлакатимизнинг кўпгина регионларида саноат жуда ривожлантирилди. Афсуски, бу жараён Қорақалпоғистонда унча сезилмади.

1985 йилда автоном республика саноатида ишлаётганлар ҳиссаси халқ хўжалигида банд бўлган барча кишиларга нисбатан 1960 йил даражасида бўлди ва атиги 9,9 процентни ташкил этди. Бинобарин, ана шу даврда мамлакатимизда саноатда ишлайдиганлар ҳиссаси икки баравардан кўпроқ ортди. Планлаштиришдаги бундай хатоларни энди қатъиян тузатиш керак. Гоҳо докладларда бизни кейинги йилларда битта ҳам типовой туғруқхона қурмади, деб танқид қилмоқдалар. Гўёки, биз буни хоҳламаётгандек. Шанимизга айтилган танқидга оддийгина жавоб бериш мумкин: туғруқхона қурилиши планга киритилмаган эди, биз эса мослаштирилган бинолардан фойдаланиб келавердик. Шу боисдан биз автоном республика Министрлар Совети маблағларга нисбатан кўпроқ ҳуқуққа эга бўлсин, қаерда, қачон, нима қуриш кераклигини ўзи ҳал этсин, деб таклиф этамиз.

Мен умумий манзарани холис тасвирлашга уриндим. КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленумидан кейин интизом ва тартибни мустаҳкамлаш, социал адолатни тиклаш, ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш юзасидан принципиал тадбирлар амалга оширила бошланди.

Ҳозир гап регионни ривожлантиришнинг иқтисодий ва социал муаммоларини ҳал этишга партиявий раҳбарлик савиясини ошириш ҳақида боряпти. Шу сабабли вазиятни соғломлаштириш борасида кўрилаётган чора-тадбирларни айтиб ўтиш ўринлидир.

Область партия комитети вужудга келган мураккаб вазиятни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва КПСС Марказий Комитети муҳокамасига икки марта қўйди. Қўйилган масалаларга тезда жавоб олинди ва уларни ҳал этиш йўллари кўрсатиб берилди. КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети 1986 йилнинг март ойида «Қорақалпоғистон АССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришни жадаллаштириш тадбирлари тўғрисида», 1988 йилнинг сентябрь ойида эса «Орол денгизи районидаги экология ва санитария вазиятини тубдан яхшилаш, унинг ҳавзасидаги сув, ер ресурсларидан фойдаланиш самарадорлигини ошириш ва уларни муҳофаза қилишни кучайтириш тадбирлари тўғрисида» қарорлар қабул қилди. Биз бу ҳужжатларни регионимиз учун тарихий ҳужжатлар, деб ҳисоблаймиз.

Қайта қуриш сари қатъий бурилиш қилинди. Социал ва иқтисодий муаммоларни бартараф этиш юзасидан жадал тадбирлар амалга оширилмоқда. Саноат фойда бериб ишлай бошлади. Агросаноат комплексида сезиларли ўзгаришлар рўй бермоқда.

Партия раҳбарлигида сиёсий методларга ўтиш учун ғайрат билан ишлаяпмиз. Советлар ҳокимият ўзларига берилишига ишондилар.

Область, район ва шаҳар партия комитетлари юқорида эслатиб ўтилган партия ва ҳукумат қарорларини сўзсиз бажарилишини таъминлашни ўзларининг асосий вазифалари, деб биладилар. Масаланинг шу тахлитда қўйилиши аҳоли турмуш даражасини оширибгина қолмай, айни вақтда автоном республиканинг умумиттифоқ жамғармасига қўшадиган ҳиссасини кўпайтиришни ҳам назарда тутади. Биз буни халқлар дўстлигини мустаҳкамлашнинг, кўпмиллатли давлатимиз бирлигини мустаҳкамлашнинг гарови, деб биламиз.

Орол юзасидан қабул қилинган қарорда кўзда тутилган программани амалга ошириш учун жуда катта «Аралводстрой» ва «Аралсельхозводопроводстрой» қурилиш бирлашмалари тузилди. Мазкур бирлашмалар шу йилнинг ўзидаёқ 200 миллион сўм капитал маблағни ўзлаштиришлари керак. Аҳоли ялписига медицина кўригидан ўтказилмоқда, медицина хизматини яхшилаш юзасидан катта тадбирлар амалга оширилмоқда.

Экономикадаги, социал ва маънавий турмушимиздаги қайта қуриш жараёнининг дастлабки натижалари олдимизда турган кураш йўлини тўсиб қўймаслиги лозим. Чуқур ўйланган ва дадил қарорлар, фаол ҳаракат лозимлигини тушунамиз. Область партия комитети барча коммунистлар ва меҳнаткашларни ана шу ишга йўналтирмоқда. Рўй берган ҳолатда вужудга келган демографик, экологик ва социал-иқтисодий тусдаги проблемаларни ҳисобга олган ҳолда ишлаб чиқариш кучларини узоқ муддатга истиқболни кўзлаб ривожлантириш ва уларни жойлаштиришнинг энг мақбул йўлларини танлаб олиш катта аҳамиятга эга.

План ва статистика органларининг ҳисоб-китобларига қараганда, Қорақалпоғистон аҳолиси 2000 йилга бориб икки миллион кишига етади ёки 70 процент кўпаяди, меҳнат ресурслари эса қарийб икки баравар ортади. 2010 йилда аҳолини иш билан тўла таъминлаш учун халқ хўжалигида қўшимча равишда 350—400 минг янги ишчи ўринларини вужудга келтириш яъни бугун қанча бўлса, шунча иш ўринларини вужудга келтириш зарур.

Сув ресурслари, ишларни механизациялаш даражаси чекланганлигини ҳисобга олиб, экинзорларни, айниқса гектаридан 15—20 центнер пахта ҳосили олинаётган шимолий районлардаги экинзорлар структурасини қайта кўриб чиқиш, ем-хашак ва озуқа экинлари етиштиришга ўтиш керак.

Қорақалпоғистонни индустрлаштиришнинг асосий омили сифатида саноат ишлаб чиқариши ўсиш суръатларини кескин жадаллаштириш учун Султонуиздоғ конларидаги фойдали қазилмалар ишлаб чиқаришни асосли равишда йўлга қўйишни тезлатиш лозим. Денгиз остидан нефть ва газ олиш учун ишланмалар суст тайёрланмоқда.

Менимча, геологларимиз, Ўзбекистон ССР ва Қозоғистон ССР Фанлар академиялари куч-ғайратларини бирлаштиришлари даркор. СССР Геология министрлиги бу масалада тегишли қарорларни бажаришга шошилмаяпти. Афтидан Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг геология институти ташаббускор бўлиши керак.

Автоном республикада саноат ишлаб чиқаришининг ўсиш суръатлари республикамиз ҳамда иттифоқимиздаги ўртача даражадан камида икки баравар юқори бўлиши лозим. Бу бажарилиши ниҳоятда зарур бўлган жуда мураккаб вазифадир.

Бунда иттифоқ министрликлари, республика, партия, совет ва план органларининг зудлик билан конкрет ёрдам беришлари талаб қилинади.

Биринчидан, КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг 1986 йилнинг март ойида Қорақалпоғистон бўйича қабул қилган қарорида кўзда тутилган саноат корхоналари қурилишини, реконструкция қилинишини ва кенгайтирилишини жадаллаштириш юзасидан зудлик билан чора-тадбирлар кўриш зарур. СССР Автомобиль ва қишлоқ хўжалик машиналари саноати министрлигининг Манғитдаги чорвачилик ва озуқа ишлаб чиқариш учун машиналар тайёрлаб берадиган заводини, СССР Госснаби объектларини, Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитетининг айрим корхоналарини кенгайтириш ва реконструкция қилиш масалалари ҳал этилмади. Биз пахта хом ашёсига эгамиз, йигирув-тўқув корхоналаримиз бор, лекин тайёр газламалар ишлаб чиқара олмаймиз. Нукус газлама бўяш ва пардозлаш фабрикаси қурилиши масаласи ҳам ҳалигача ҳал бўлмади, ваҳолонки, ўша қарорда кўзда тутилганидек, унинг қурилиши 1989 йилда бошланиши керак эди.

Иккинчидан, Ўзбекистон ССР Госплани айрим истиқболсиз корхоналар йўналишини ўзгартириши ва кенгайтириш ҳамда реконструкция қилиш ҳисобига уларда иттифоқ машинасозлик министрликларининг қайта ишловчи саноат ҳамда рўзғорда узоқ фойдаланиладиган маданий-маиший товарлар учун ускуналар ишлаб чиқарадиган корхоналарни жойлаштириши мақсадга мувофиқдир.

Учинчидан, автоном республика территориясида саноатнинг мураккаб тармоқлари корхоналари ёки филиалларини жойлаштириш масаласини ҳал этиш лозим.

Тўртинчидан, кон-руда, химия саноатини вужудга келтириш, қурилиш материаллари ишлаб чиқариш ва албатта қайта ишловчи, маҳаллий ва енгил саноат ривожланиш суръатларини жадаллаштириш учун автоном республика хом ашё базасидан тўла фойдаланиш керак.

Автоном республикада энг мақбул регионал иқтисодий ва техникавий сиёсатни ишлаб чиқишда илмий тафаккур катта роль ўйнаши лозим. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Қорақалпоғистон филиалининг моддий-техника базасини тубдан яхшилаш, уни Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг бўлимига айлантириш, унинг ишига техникавий ва иқтисодий йўналиш бериш зарур.

Бугун бизга янги-янги техник ва ижодий зиёлиларнинг келиб қўшилиши жуда зарур. Барча қардош республикаларнинг бу ерга келган вакилларидан уларнинг олий ўқув юртлари бизга ёрдам беришларини сўраймиз.

Автоном республика халқ хўжалиги учун юқори малакали мутахассислар тайёрлашда мактаб битирувчиларининг рус тили бўйича тайёргарлиги яхши эмаслиги муайян тўсиқ бўлмоқда.

Биз миллатлараро муносабатлар тили бўлган рус тили миллатлараро муносабатлар маданиятини юксалтиришнинг асосий воситасидир деган позицияда маҳкам турибмиз. Бизга рус тилини эгаллашда ёрдам берадиган кадрлар керак. Рус, ўзбек, қозоқ ва туркман тилларини ўрганишнинг барча муаммоларини ҳал этадиган педагогика институтини иложи борича тезроқ очиш лозим.

Ҳозир ҳамма ерда КПСС Марказий Комитетининг Пленумига тайёргарлик кўрилмоқда. Бу Пленум миллий муносабатларни такомиллаштириш ва уйғунлаштиришнинг яқин йилларга мўлжалланган кенг ҳаракат программасини қабул қилади. Автоном республикада ҳам худди шундай тайёргарлик ишлари олиб борилмоқда.

Автоном республикадаги миллий муносабатлар масалалари жиддий эътибор берилишини тақозо этади. Марказий Комитет Пленумини кутиб ўтирмай ўзимиз ҳал қилишимиз лозим бўлган бир қанча масалалар ҳам, чуқур мушоҳада қилиш ва тайёргарлик кўришни талаб қиладиган масалалар ҳам бор. Ҳал этилиши юқори ташкилотларга боғлиқ бўлган масалалар ҳам мавжуд. Область партия комитетининг миллий муносабатларни такомиллаштириш юзасидан тегишли таклифлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетига юборилди, уларни тез орада КПСС Марказий Комитетига тақдим этамиз.

Кўтарилган масалалар социал-иқтисодий ривожланишгагина эмас, айни вақтда миллий-давлат структурасига, ишлаб чиқариш кучларини жойлаштиришга, ишлаб чиқариш муносабатларини ривожлантиришга, автоном республикалар мустақиллигини кучайтиришга ҳам таалуқлидир.

Бу таклифларда мазкур конференция қатнашчилари бўлган республикаларнинг ҳамкорлик ришталарини янада мустаҳкамлашга қаратилган бандлар бор. Бу, энг аввало, Қорақалпоғистонда яшаётган туркманлар, қозоқлар, корейслар, татарлар ва бошқа миллатларнинг миллий-маданий эҳтиёжларига алоқадордир...

Айниқса Қозоғистон ва Туркманистон билан мустаҳкам маданий ҳамкорлик қилмай иложимиз йўқ. Бизда ўқишлар туркман ва қозоқ тилларида олиб бориладиган мактабларда дарсликлар, муаллимлар етишмайди. Бу ишда Тошовуз ва Ашхобод педагогика институтлари, Олмаота ва Ашхободнинг тегишли олий ўқув юртлари ҳамда нашриётлари ёрдам беришлари, Қорақалпоғистон АССРнинг ўзига хос хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда зарур дарсликлар ва методик қўлланмалар билан таъминлашлари мумкин бўлур эди.

Оғир экологик вазият ва касалга чалиниш жуда кўп бўлаётганлиги муносабати билан бизга ҳар йили 500 нафар врач-педиатр керак. Ўз олий ўқув юртларимизни битириб чиқаётганлар эса бизга мутлақо етишмайди. Ўз навбатида биз тажриба ўрганиш тариқасида ёки комсомол йўлланмалари билан техникумларимизни битириб чиққан ёшларни қўшни областлар ва республикаларга ишга юборишимиз мумкин бўлур эди.

Нукус билан иттифоқдош республикалар пойтахтлари, бошқа шаҳарлар ва аҳоли пунктлари ўртасида транспорт (ҳаво йўли, темир йўл, автомобиль йўллари) алоқаларини яхшилаш ёки йўлга қўйишни ҳам ўйлаб кўриш керак.

КПСС Марказий Комитетининг «Партияга, совет халқига Мурожаатномаси»да: Мустаҳкам иттифоқ — бу кучли марказ ва кучли республикалардир, деган принцип олға сурилган. Агар миллатлараро муносабатлар маданиятини ошириш соҳасидаги ютуқларимиз ва орттирган тажрибаларимизни сахийлик билан баҳам кўрсак, қудратли республикаларга айланишимиз турган гап.

ЖАМИЯТ ТАРАҚҚИЁТИНИНГ ҲОЗИРГИ БОСҚИЧИДА КАДРЛАР СИЁСАТИНИ АМАЛГА ОШИРИШНИНГ МИЛЛИЙ ЖИҲАТЛАРИ

С. Б. БАХАПОВА,
Қирғизистон Компартияси Уш область комитетининг секретари

Совет жамиятини қайта қуриш ва революцион янгилаш ижтимоий турмушнинг ҳамма соҳаларини, шу жумладан, миллатлараро муносабатларни ҳам тубдан ўзгартиришни билдиради.

Миллий муносабатларни сифат жиҳатидан такомиллаштириш миллий масалада янги сиёсий тафаккурни шакллантириш, қарор топтириш ва ижобий ривожлантиришни тақозо этади. Социалистик миллатлараро муносабатларнинг янги, изчил интернационал практикаси ана шундай янги сиёсий тафаккурга асосланиши лозим. Бироқ янги тафаккур миллий масалаларга доир ленинча дунёқарашни шунчаки тиклашдан иборат бўлиб қолмаслиги, балки ана шу ленинча ғоялар сифат жиҳатидан янги шароитларга, тараққиётнинг ҳозирги босқичи вазифаларини ҳал этишга ижодий, чинакам новаторчасига қўлланилишига ҳам олиб келиши керак.

Миллатлараро муносабатларни такомиллаштириш ҳамма учун ғоят долзарб масаладир, бинобарин, 80 дан ортиқ миллат ва элат вакиллари меҳнат қилаётган бизнинг областимиз партия ташкилотлари учун ҳам ғоят долзарб масаладир. 1989 йил 1 январдаги маълумотларга қараганда, областдаги деярли 2 миллион аҳолининг 56 процентини қирғизлар, 26 процентини ўзбеклар, 9 процентини руслар ташкил этади. Бизда тожиклар, қозоқлар, татарлар, уйғурлар, немислар, озарбайжонлар, корейслар, курдлар, дунгонлар ва бошқа миллатларнинг вакиллари яшайдилар. Уларнинг ҳаммаси бир хил ҳуқуқлардан фойдаланмоқда. Область партия ташкилотининг составиҳам кўп миллатлидир. Область янги ташкил этилган вақтда партия ташкилотининг составини 13 миллат вакилларидан иборат эди, 1988 йилга келиб у ўз сафларида 56 миллат ва элат вакилларини бирлаштирди.

Буларнинг ҳаммаси кадрлар сиёсатини амалга ошириш чоғида чуқур ва пухта ўйлаб ёндашувни талаб қилади. Партия ва совет органларининг турли бўғинларида барча миллатларнинг вакиллари тегишли даражада бўлиши учун собитқадамлик билан иш олиб борилди ва борилмоқда. Гап жойларни ва лавозимларни миллатига қараб механик тарзда тақсимлаш тўғрисида бораётгани йўқ, албатта. Бундай қилиш, КПСС Марказий Комитетининг 1987 йил январь Пленумида таъкидлангандек, интернационализм ғоясининг ўзини сохталаштириш бўлур эди. Бу соҳада сиёсий, амалий ва маънавий фазилатлар ходимларга баҳо беришда асосий мезондир. Бу эса демократиялаш ва ошкоралик жараёнлари ривожлантирилаётган ҳозирги шароитда яққол намоён бўлмоқда. Тан олиш керакки, илгари у ёки бу сайлаб қўйиладиган органни тузиш чоғида қайси миллатдан қандай вакилларни сайлаш олдиндан режалаштириб қўйилар ва ўзингизга маълумки, худди шундай қилинар эди. Лекин партия ташкилотларида яқинда тамом бўлган ҳисобот-сайлов кампанияси (унда ҳеч нарса олдиндан белгилаб қўйилмаган эди) ҳамма нарсани олдиндан режалаштириб қўйиш жуда нотўғри эканлигини кўрсатди. Ҳолбуки, аввалбошда туб аҳоли ёки бошқа миллатлар вакиллари кўпайиб кетмайдими, деб шубҳаланганлар бўлди. Практика сайлаб қўйиладиган органларга энг яхши кишилар, деярли барча миллатлар ва элатлар вакиллари сайланганини кўрсатди. Ҳозирги вақтда область партия комитети номенклатурасига 23 миллат, шаҳар ва район номенклатурасига 39 миллат вакиллари киритилган.

Бошланғич ва цех партия ташкилотлари секретарлари состави ҳам кўп миллатли: бошланғич партия ташкилотлари секретарлари орасида 24 миллат, цех партия ташкилотлари секретарлари орасида 19 миллат вакиллари бор. Депутатлар корпусига областда яшайдиган 36 миллат ва элат вакиллари сайланган. Бугунги воқеликнинг ўзи, одамларнинг кўп миллатли коллективдаги ҳаёти ва турмуши қайта қуриш ишига содиқ чинакам раҳбарларни аниқлаш учун реал шароит яратмоқда. Икки йилдан буён амал қилаётган область партия ташкилоти раҳбар кадрлар ва уларнинг резерви билан иш олиб боришнинг комплекс программаси бунга кўп жиҳатдан ёрдам бермоқда.

Партия органларининг аниқ мақсадни кўзлаб иш олиб бориши, меҳнат коллективларининг юксак масъулияти натижасида областда турли миллат ва элат вакилларидан иборат ажойиб раҳбарлар етишиб чиқди. Шуниси диққатга сазоворки, асосан туб миллат вакилларидан иборат бўлган меҳнат коллективларига бошчилик қилаётган чинакам интернационалист раҳбарлар область активлари орасида ҳақли равишда ҳурмат қозонганлар.

Областдаги Аравон каби бир қанча районларда икки йилдан буён бўлинмаларнинг, шу жумладан, район бўғини бўлинмаларининг раҳбарлари кенг ошкоралик шароитида икки ёки кўпроқ номзоддан демократик асосда сайланмоқда. Бу ерда халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларида иш яхши кетаётганлиги тасодифий эмас.

Қайта қуриш — интернационал ишдир. Уни бир республикада ёки алоҳида бир регионда амалга ошириб бўлмайди. Бу соҳада куч-ғайратлар бирлаштирилиши лозим ва ҳар бир область, республика умумий вазифаларни ҳал этишга қанчалик кўпроқ ҳисса қўшса, муваффақиятга шу қадар тезроқ эришилади. Бу эса ҳам туб миллатнинг, ҳам республика ва областда яшаётган бошқа миллатлар ва элатлар вакилларининг қадр-қимматини ва ғururини оширмоқда. Чунончи, ўтган йили бошқа корхоналар қатори область агросаноат комплекси тўла хўжалик ҳисоби ва ўзини-ўзи пул билан таъминлашга ўтказилган эди. Область хўжаликлари базасида Ўрта Осиё республикалари зонал семинари ўтказилди. Бу семинар мавжуд тажрибани кенг баҳам кўришга ёрдам берди. Ўзбекистон, Тожикистон ва Туркманистондаги кўпгина районларнинг, хўжаликларнинг вакиллари йил давомида областимизга келдилар, бу эса ўз навбатида дўстлик ва яхши қўшничиликни мустаҳкамлашга кўмаклашди. Умуман ўтган йил якунларига кўра, область агросаноат комплекси чакки ишламади.

Бир йил давомида фаолиятнинг барча турлари бўйича колхозлар ва совхозларнинг олган даромадлари 144 миллион сўмдан ошиб кетди. Бу эса 1987 йилдагидан 39 миллион сўм кўпдир. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг рентабеллиги 16,7 процентдан 23 процентга етди.

Область меҳнат коллективлари бутун мамлакатнинг умумий фаровонлиги йўлида ишлашни интернационализмнинг энг яхши кўриниши эканлигини англаб, шартнома асосида маҳсулот етказиб бериш интизомига катта эътибор бердилар. 1988 йилда иттифоқдош республикаларнинг буюртмалари 99,7 процент бажарилди — бу кўрсаткични атиги 2 корхона уддалай олмади. Мана шу мисоллар топширилган иш соҳаси учун кадрларимиз масъулияти ошганлигидан далолат бериб турибди.

Партия, совет органлари, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, хўжалик раҳбарлари ишчилар синфи миллий отрядларини тузиш масаласи билан мунтазам шуғулланмоқдалар. Ҳозирги вақтда биз саноат ишлаб чиқаришида меҳнат коллективи социал структурасида сони жиҳатидан ҳам, илғор анъаналари жиҳатидан ҳам тўлақонли ва салмоқли ишчилар контингенти бўлган меҳнат коллективлари бўлиши учун кўп куч-ғайрат сарфлаяпмиз. Бунга туб миллат ёшларидан область, республика, шунингдек, РСФСР, Украина, Белоруссия шаҳарларидаги ҳунар-техника билим юртларига ўқишга юбориш ҳисобига эришилмоқда. Ҳар йили 21 миллат ва элат вакилларидан иборат 28 минг нафардан кўпроқ ёшлар ишчи касбларини эгалламоқдалар. Станоклар, машина ва механизмларни бошқариш пультлари олдига ҳар йили кўпроқ рус ва украин миллатига мансуб одамларгина эмас, шу билан бирга ўзбеклар, уйғурлар, курдлар, дунгонлар, озарбайжонлар келмоқдалар. Меҳнат ресурсларидан самарали фойдаланиш областда миллий ва миллатлараро муносабатларни яхшилашнинг, область социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштиришнинг муҳим резервидир. Туб аҳолининг бир қисми мамлакатнинг бошқа регионларига кўчиб бормоқда. Областнинг ўзида ҳам одамларни кўчириш практика қилинмоқда. Аммо шуни таъкидлаш керакки, аҳолининг бундай кўчиши ҳамиша ҳам ижобий натижа бермайди. Шу сабабли ишлаб турган корхоналарни кенгайтириш, янгиларини қуриш, турли филиаллар ва цехлар, ёрдамчи ишлаб чиқариш ва ҳунармандчиликни ташкил этиш, уларни меҳнат ресурслари ортиқча регионларга бутун чоралар билан яқинлаштиришга зўр берилмоқда.

Область меҳнат коллективларининг энг муҳим хўжалик объектлари қурилишида иштирок этиши, у ёки бу қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштиришда, мамлакатнинг бошқа районларида агросаноат комплекси тўплаган тажрибани амалда айирбошлаш миллатлараро алоқаларни мустаҳкамлашга кўп жиҳатдан кўмаклашмоқда. Масалан, биз Ярославль областининг Ростов районида «Қирғизистон» совхози барпо этиш ва уни обод қилишни тугалладик. Ҳозирги вақтда сабзавот етиштиришда бу совхозга амалий ёрдам берилмоқда. «Помир тракти»нинг Халқлар дўстлиги ордени билан тақдирланган автомобиль йўли бошқармаси кўп миллатли коллективи Орел областида йўл қурмоқда, бу йил 3 миллион сўмдан кўпроқ маблағ ўзлаштирилиши керак. Ҳозир ана шу коллективнинг 200 га яқин вакили ўша ерда меҳнат қилмоқда.

Россиянинг Ноқоратупроқ зонасидаги Рязань, Тамбов, Калинин областларида картошка, озуқа экинлари етиштирадиган ижарачи коллективлар барпо этиш йўлида дастлабки қадамлар қўйилди.

Ҳар бир миллат ва элатнинг қадр-қиммати, шон-шарафи, маданияти, тили ва тарихига чуқур ҳурмат билан муносабатда бўлган шароитдагина чинакам интернационализм, халқларнинг ҳақиқий дўстлиги юзага келишини ҳаёт тасдиқлаб турибди. Ана шуни ҳисобга олиб, биз областда икки тиллилик принципини кенг амалга оширишга эришмоқдамиз.

Икки тилни билиш жамиятимиздаги тил ғовларини енгиб ўтиш учун катта имкониятлар очади. Она тилига, миллий маданиятга, тарихга, анъаналарга қизиқишнинг ошганлиги ҳам қонунийдир. Шу сабабли биз миллий тиллар муаммосини алоҳида ажратиб олиб эмас, балки социал-ижтимоий муносабатларнинг мураккаб комплексида кўриб чиқишга ҳаракат қилмоқдамиз. Бизнингча, бу соҳада миллий ўзлигини англашни сабр-қаноат билан йўлга солиш керак.

Областимизда болаларга таълим ва тарбия бериш қирғиз, рус, ўзбек, тожик, курд тилларида олиб борилмоқда. 132 та мактабда таълим-тарбия бир неча тилда олиб борилади. Тажриба шуни кўрсатмоқдаки, бир неча тилда ўқитилаётган мактабларда интернационал руҳда тарбиялаш, шахсий мулоқотлар, жамоат ва синфдан ташқари ишларда иштирок этиш учун имкониятлар ҳам кўпроқ. Лекин шу билан бирга бу ўринда ҳам ҳамма иш яхши дея олмаймиз. Кўпгина муаммолар борки, уларни ўзимиз ҳал этишимиз керак, лекин ҳозирча ҳал этаётганимиз йўқ, айрим муаммоларни ҳал қилиш учун эса юқори органларнинг ёрдами керак.

Область меҳнаткашларини интернационализм ва ватанпарварлик руҳида тарбиялашда маданият муассасалари, ижодий союзларнинг аҳамияти каттадир.

Областда миллий маданиятларнинг бир-бирига боғланиши ва ўзаро алоқалари учун яхши шароит мавжуд — область марказида қирғиз драма театри, ўзбек музикали драма театри, қирғиз, ўзбек фольклор труппалари бўлган филармония театри, барқарор бадиий коллективлар мавжуд. Йигирмадан ортиқ миллат ва элат ўз санъатини она тилида намойиш қилмоқда. Майлисой шаҳридаги «Южанка», Таширов номли колхоздан дунгон рақс коллективи ва Қорасув районидаги Карл Маркс номли колхоздан уйғур ашула ва рақс ансамбли, Новқат районидаги Каровон маданият уйининг грек ансамбли, Аравон районидаги озарбайжон ашула ва рақс ансамбли каби халқ ва фольклор ансамбллари ҳозир областда ва ҳатто ундан ташқарида ҳам машҳур.

Кўкёнғоқ, Жалолобод шаҳарлари ва Новқат районидаги курд, турк ва лўли фольклор ансамбллари катта шуҳрат қозонган. Битта концертда қирғиз, рус, ўзбек, тожик, курд, немис, уйғур, дунгон тилларида қўшиқларнинг янграши одат бўлиб қолган.

Тарбия ишида, миллатлараро муносабатлар маданиятини мунтазам такомиллаштиришда, халқлар дўстлиги ва ҳамжиҳатлигини мустаҳкамлашда оммавий ахборот воситаларига катта ўрин ажратилган. Область газеталари (бизда учта — қирғиз, ўзбек ва рус тилида область газеталари чиқади), район газеталари ва кўп тиражли газеталарнинг редакциялари бу мавзуларни конкретроқ ёритадиган бўлиб қолдилар.

Область, район газеталарининг, область радио ва телевидение комитетининг редакциялари партия, совет органлари, жамоат ташкилотларининг қардош Ўзбекистон ва Тожикистон республикалари областлари билан интернационал алоқаларни такомиллаштириш масалаларига доир фаолиятини ёритиш юзасидан собитқадамлик билан иш олиб бормоқдалар. Андижон области билан узоқ муддатли негизда мустаҳкам алоқалар ўрнатилган. Кўп йиллардан буён мусобақадош шаҳарлар ва районлар, конкрет меҳнат коллективлари ўртасида самарали ҳамкорлик қилинмоқда. Тожикистоннинг Тоғли Бадахшон автоном области билан алоқалар янги босқичга кўтарилмоқда. Баткен, Лайлак районлари, Сулукта шаҳрининг Ленинобод области районлари ва меҳнат коллективлари билан муносабатлари такомиллаштирилмоқда.

Хуллас, миллатлараро муносабатлар масалаларини ҳал қилишга тааллуқли ҳамма ишлар бу масалалар билан шуғулланувчи кишиларнинг ижодий ёндашувини, бутун ижобий тажрибани таҳлил қилиб, уни янги шароитда самарали қўлланишни талаб қилади. Область партия ташкилотининг фаолияти худди ана шунга қаратилган. Пировардида ҳал қилиниши лозим бўлган бир неча масалага тўхталиб ўтаман:

1. Областдаги майда миллатларнинг миллий маданиятга бўлган эҳтиёжини қондириш. Уларнинг она тилида, айниқса, курд, қрим татар, Месхети турклари тилида китоблар ва газеталар нашр этиш ва уларнинг тиражини кўпайтириш, ана шу мақсадларни кўзлаб, куч-ғайратларни регион миқёсида мувофиқлаштириб, у ёки бу конкрет газета, журнални нашр этишни республикалардан бирортасига топшириш мумкин бўлур эди.

Ана шу мақсадларни кўзлаб, регионадаги республикалар ўртасида маънавий маданият ютуқларини ўзаро айирбошлаш жараёнини жадаллаштириш лозим. Айтайлик, адабиёт ва санъат соҳасида асарлар рус тилига таржима қилинишини кутмасдан у ёки бу тилга ўз вақтида таржима қилиниши керак. Шу мақсадда адабиётни бир тилдан иккинчи тилга бевосита таржима қилиш юзасидан республикалараро махсус, агар имконияти бўлса, Умумиттифоқ нашриётини тузиш масаласини кўриб чиқиш лозим. Бу маънавий маданият ютуқларини миллатлараро айирбошлашни жадаллаштирган бўлур эди. Регионларда қандай миллат вакиллари яшашини ҳисобга олиб, жойлардаги кутубхоналарни комплектлаш мумкин бўлган кутубхоналар ва кутубхона коллекторлари барпо этишни кўзда тутиш лозим.

2. Майда миллатлар учун кадрлар тайёрлаш, шу мақсадда республикалараро махсус ўқув юрти ташкил этиш.

Республикалараро кадрлар айирбошлаш ва уларни тайёрлашни ташкил этиш керак. Чунки, ҳар бир республика бу масалаларни мустақил ҳал қила олмайди. Масалан, биз ўқишлар рус, ўзбек, тожик ва курд тилларида олиб бориладиган мактабларни ўқитувчилар билан таъминлашда, шунингдек, маданият муассасаларини мутахассислар билан таъминлашда қийинчиликларга дуч келяпмиз.

3. Ўзбекистон ва Тожикистонда яшовчи қирғиз аҳолидан она тилида китоблар, кинофильмларга эҳтиёжни қондириш ҳақидаги илтимослар ёзилган хатларни кўплаб оляпмиз. Улар артистлар юборишни, она тилида ўқитадиган мактаблар очишда ёрдам беришни сўрамоқдалар. Аммо бу масалаларнинг бир қисмини область ва ҳатто республика миқёсида ҳал қилишга қодир эмасмиз, бинобарин, республикалараро даражада бу ишларни мувофиқлаштириш керак.

4. Қирғизистон ва Ўзбекистон иттифоқдош республикалари Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетларининг хўжалик ҳисобига ўтиши миллатлараро муносабатларни ривожлантиришга нобоп таъсир ўтказмоқда.

Областда 400 мингдан кўпроқ ўзбек аҳолиси яшайди. Шуларнинг ярми область марказида ҳамда унинг атрофида ва Андижон шаҳрига яқин районларда яшайди. Ўш билан Андижон ўртасидаги оралиқ 50 километрга ҳам етмайди. Яқин вақтгача областимиздаги ўзбеклар ўз истакларига кўра, қирғиз, ўзбек ёки рус тилидаги телекўрсатувларни томоша қилар эдилар. Иккала телевидение ва радиокомитет ўртасида молиявий масалалар узил-кесил ҳал қилинмагани оқибатида областимиздаги ўзбеклар Тошкент телекўрсатувларини томоша қилиш имкониятидан маҳрум бўлдилар.

• ОЗИҚ-ОВҚАТ ТАЪМИНОТИ—ЭНГ ЎТКИР, ЭНГ НОЗИК МАСАЛА

«БУГУН КАРТОШКА БЎЛАДИМИ?..»

АХБОРОТ

Тошкент шаҳрининг марказида жойлашган Олой бозорига тушсангиз, расталарга териб қўйилган ноз-неъматларни кўриб, кўзингиз қувнайди. Лекин нархини эшитишингиз билан бояги хуш кайфиятингиздан асар ҳам қолмайди. Бир килограмм анор, нок, ёки олма нархи 3—5 сўм, узумники — 5—7 сўм, карам, шолғом, турп, сабзи 50—60 тийин, картошка 1—1,5 сўм. Бир чимдим қилиб бойланган ошкўк 30—40 тийин. Октябрь, Бешёғоч бозорларида ҳам нарх шу.

Саёҳатда бўлишни жуда ёқтираман, — деган эди биз билан суҳбатда иқтисодчи олимлардан бири. — Қаерга борсам, шаҳар билан танишувни бозордан бошлайман. Чунки, бозордаги нарх-навога қараб аҳолининг турмуш даражаси ҳақида бемалол тасаввурга эга бўлиш мумкин. Ҳақ гап. Қаерда нима етишмаётган бўлса, нархи бозорда дарҳол кўтарилиб кетади. Пойтахт бозорларида маҳсулотларнинг қимматлиги меҳнаткашнинг ҳақли эътирозларига сабаб бўлмоқда. Жумладан, шаҳарнинг Октябрь районидаги Бешёғоч массивида истиқомат қилувчи Уруш ва меҳнат ветерани Собиржон Муллабоев бозорларда сара мева ва сабзавотлар бор бўлса-да, нархи юқорилигига асосий сабаб — колхозлар ва давлат хўжаликларида маҳсулот етиштириш тобора камайиб кетаётганида, деб билади. Дарҳақиқат, дала неъматларининг камлигига бозорни айблаб бўлмайди. Агар маҳсулот сероб бўлса, у бозорга таъсир кўрсатиши аниқ.

Хўш, давлат магазинларидаги аҳвол қандай? Олой бозоридаги йирик хўжалик ҳисобидаги ихтисослаштирилган мактаб-магазинда деярли одам кўринмайди. Пештахталарда лимон, гибрид мева, сифатсиз қизилча, олма, пиёздан бошқа ҳеч нарса йўқ. Аммо магазин қаршисидаги дўкон атрофида одам гавжум. Навбатда турганлардан сўраганимизда улар картошка келишини кутиб, эрталабдан бери туришганини айтишди.

— Бугун картошка бўладими? — деган саволимизга магазин директори Татьяна Жўраева шундай деб жавоб берди:

— Келиши керак. Лекин базадан қачон юборишади, билмайман. Келганда ҳам навбатда турганларнинг ҳаммасига етмаслиги аниқ. Чунки шанба, якшанба кунлари картошка келтирилмади. Олиб келинаётгани эса жуда оз. Кунига 5 тонна атрофида сотяпмиз, холос. Аслида ҳисоб-китобларга кўра ҳар куни 40 тонна келтирилсагина харидорлар эҳтиёжини қондиришимиз мумкин.

Тошкент агрофирмасига қарашли 5-мева-сабзавот магазини пештахталарида чириган олма, айниган майда пиёз турибди. Харидорлар сифатсиз маҳсулотга бекорга пул тўлагандан бозорга боришни афзал кўришяпти. Бозорда эса нарх осмонда.

СОТИШМИ, ТАҚСИМЛАШМИ?

ШАРҲ

Савдода асосий қоида аҳолини арзон, сифатли маҳсулот билан таъминлаш. Аммо республикамиздаги қайси бир савдо тармоғида, уларнинг идорасида бўлманг, сотмоқчи бўлган маҳсулотингизни ўтказишингиз амри маҳол. Нега шундай? Бунинг асосий сабаби бизда маҳсулотларни реализация қилиш кўпроқ сотишдан кўра тақсимлашга ўхшаб кетади. Масалан, магазинлар улгуржи савдо базалари ёки колхоз, совхозлар билан савдолашганини кўрганмисиз? Албатта йўқ. Чунки маҳсулот етказиб берувчилар ва уларни сотувчилар ўртасидаги муносабатлар илгаридан белгилаб қўйилган.

Яъни ишлаб чиқарувчилар белгиланган нархлар бўйича мева, сабзавот, картошка ва бошқа неъматларни етказиб беради. Нархлар аниқ, маҳсулот билан таъминловчилар белгиланган. Аслида бу аҳолига турли-туман сифатли маҳсулотлар етказиб беришни рағбатлантирмайди. Шунинг учун хўжаликлар ҳосил етиштириш, уни йиғиштириб олиш, ташиш ва сақлаш жараёнида кўп меҳнат талаб қилмайдиган мева ёки сабзавот турларини экишга ҳаракат қилишади. Чунки колхоз ва совхозлар меҳнатталаб маҳсулот баҳосини ўзлари белгилаб улгуржи савдо корхоналарига сотиша олмайди.

Манфаатдорлик йўқлиги учун ҳам ишлаб чиқарувчилар базаларга мева ва сабзавотнинг сифатсиз, стандартга жавоб бермайдиганларини топширади. Сақловчилар эса ўз навбатида маҳсулотларни қандай бўлса, шундайлигича омборхоналарга жойлаштираверишади. Натижада унинг қанчадан-қанча қисми истеъмолчига етмай нобуд бўлиб кетади. Қолганлари мева-сабзавот дўконларига чиқарилса-да, аҳоли талабига жавоб бермаганлиги туфайли пештахталарда турганича айнийди.

Кейинги йилларда омборхоналарга етарли миқдорда, керакли турдаги маҳсулот топширилмаяпти. Сўнгги 4 йил ичида Тошкент области колхоз ва совхозлари тайёрлов ташкилотларига мўлжалдагидан 31,5 минг тонна бодринг, 8,6 минг тонна сабзи, 5,8 минг тонна лавлаги, 5,4 минг тонна помидор, 27,8 минг тонна картошка, 18 минг тонна мева, 13 минг тонна узум, 71 минг тонна полиз маҳсулотларини кам етказиб беришди.

Шу йилнинг уч ойи мобайнида пойтахт меҳнаткашларига 1,9 минг тонна теплица маҳсулоти етказиб берилиши планлаштирилган. Аслида колхоз ва совхозлар турли баҳоналар билан ушбу маҳсулотларни кооператив савдо тармоқлари ёки ўзларининг фирма магазинларида қиммат баҳода сотишга уринишяпти.

— Ҳатто меҳнаткашларнинг янги йил дастурхонига янги помидор, бодринг, ошкўклар келтириб сота олмадик, — дейди афсус билан мева-сабзавот сотишга ихтисослаштирилган мактаб-магазин директори Т. Жўраева. — Кўпинча шундай бўлади: пленка остига экилган эртаки бодринглар чиқиб, бозор сероб бўлгандагина хўжаликларнинг раҳбарлари бизга теплицада етилган йирик бодрингларни кўплаб юбориша бошлайди. Агар қиш давомида узлуксиз теплица маҳсулотлари юборилса, аҳоли хурсанд бўларди. Менимча, партия-ҳукуматимизнинг асл мақсади ҳам шу.

Меҳнаткашларнинг қиш бўйи сара маҳсулот билан узлуксиз таъминланмаслигига планлаштириш ташкилотлари колхоз ва совхозларнинг раҳбарларидан етарли масъулият талаб қилишмаётгани ҳам сабаб бўлмоқда. Омборхоналарда бир хил маҳсулот кўпу бошқалари мутлақо йўқ. Масалан, ҳозир Тошкентга мева, сабзавот етказиб беришга даъват этилган бешта омборхонада пиёз мўл. Бундан ташқари уларнинг кўпи сифатсиз. Ҳа демай, кунлар илиса, пиёзлар турган жойида ёппасига кўкара бошлайди. Аҳоли эҳтиёжидан ортиқча бўлганлиги сабабли ҳам вақтида сотилмай, чиқитга чиқиб кетади.

Чунки сотувчидан тортиб то министргача маҳсулотнинг эгаси эмас. Колхоз ва совхозлар эса план ортидан қувиб, далада нима бўлса ҳаммасини бир чеккадан базаларга топширишга ҳаракат қилишади. Базалар ўз навбатида план учун уни олишаверади. Сотувчига маҳсулот сотиладими, йўқми барибир. Шундай қилиб, маҳсулот етиштиришдан тортиб, то уни эл дастурхонига тўла, сифатини бузмаган ҳолда етказиб беришга қизиқиш, интилиш йўлига ғов солинган. Тўғри, ҳозир Тошкент агрофирмасининг мева-сабзавот дўконлари хўжалик ҳисобида ишламоқда. Бироқ базаларда турли ассортиментдаги сифатли маҳсулот йўқлиги туфайли кўзланган мақсадга эришилмаётир.

Таъминотдаги ҳозирги вазият шуни кўрсатмоқдаки, далада етилган маҳсулотни истеъмолчига етказиб бериш системасини тубдан қайта қуриш лозим. Шу соҳа мутахассиси, иқтисод фанлари доктори В. Н. Кисилев айтганидек, бу система асосида маҳсулот даладан истеъмолчигача етиб боришдаги ҳамма жараён, ҳар бир босқичда у ўз хўжайинига эга бўлиши керак. Савдонинг бундай системаси кўплаб чет мамлакатларда мавжуд. Уни қўллашдан маҳсулот етиштирувчилар ҳам, уни сақловчилар ҳам, сотувчилар ҳам ютади. Энг асосийси, меҳнаткашлар йил бўйи арзон, сифатли дала неъматларига эга бўладилар.

К. РИХСИЕВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

СССР Молия министрлиги ва СССР Давлат банкидан

Т. Г. ШЕВЧЕНКО ТУҒИЛГАН КУННИНГ 175 ЙИЛЛИГИ МУНОСАБАТИ БИЛАН ХОТИРА ТАНГАСИНИ МУОМАЛАГА ЧИҚАРИШ ТЎҒРИСИДА

Украин шоири Т. Г. Шевченко туғилган куннинг 175 йиллиги муносабати билан 1989 йил 2 мартда қиймати бир сўмлик бўлган хотира тангаси муомалага чиқарилади.

Бир сўмлик хотира танга оқ рангли мис-никель эритмасидан тайёрланади ва диаметри 31 миллиметрли доира шаклидадир.

Танганинг ўнг ва орқа томонида айланасига бўртиқ хошия бор.

Танганинг ўнг томонида СССР Давлат герби жойлашган ва «СССР», «1 рубль» ва «1989» ёзувлари бор.

Танганинг орқа томонида Т. Г. Шевченконинг бўртиқ тасвири бўлиб, унинг чап томонида «1814», «1861» саналари ва айлана бўйлаб «Т. Г. Шевченко» ёзуви, пастида эса шоирнинг ўз имзоси бор.

Танганинг гардишига «Один рубль» сўзлари ўйиб ёзилган бўлиб, улар икки нуқта билан бир-биридан ажратилган.

Т. Г. Шевченко туғилган куннинг 175 йиллиги билан боғлиқ хотира тангаси муомалага 3 миллион дона, шу жумладан 0,3 миллион дона сифати яхшиланган танга чиқарилади.

Мазкур танга ҳозирги вақтда муомаладаги бошқа тангалар қатори давлат, кооператив, жамоат корхоналари, муассасалар, ташкилотлар, колхозлар ва айрим шахслар томонидан тўловнинг барча турлари бўйича, шунингдек СССР банк муассасалари ва Алоқа министрлиги корхоналари томонидан жорий, ҳисоб-китоб счётларига ўтказиш, омонатлар, аккредитлар ва жўнатиш учун ҳеч қандай чеклашларсиз қабул қилиниши шарт.

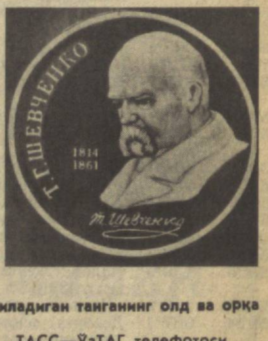

Суратда: муомалага чиқариладиган танганинг олд ва орқа томонлари акс эттирилган.

ТАСС—ЎзТАГ телефотоси.

Н. К. Крупскаяга бағишланади

1 март куни Низомий номли Тошкент педагогика институтида бўлган илмий-амалий конференция таниқли давлат ва партия арбоби, атоқли совет педагоги, В. И. Лениннинг дўсти ва сафдоши Н. К. Крупская туғилган куннинг 120 йиллигига бағишланди. Кафедра мудири, СССР Педагогика фанлари академиясининг академиги С. Р. Ражабов Крупскаянинг ҳаёти ва фаолияти тўғрисида доклад қилди.

Н. К. Крупская мероси, айниқса бугун мактаб ислоҳоти шароитида, таълим-тарбияга ижодий ёндашувлар ривожлантирилаётган, таълим ва тарбия соҳасида бутун бир система шаклланаётган вақтда айниқса қимматли эканлиги таъкидланди. Шу муносабат билан Н. К. Крупскаянинг марксча-ленинча таълимотга асосланган ва ёш авлодни ғоявий-сиёсий жиҳатдан, меҳнатга муҳаббат руҳида ва ахлоқий жиҳатдан тарбиялашга комплекс ёндашув зарурлигини тасдиқлайдиган, айниқса шу жараёнда педагог ролига алоҳида аҳамият берилган асарлари ҳозир ҳам мислсиз даражада долзарб эканлиги таъкидланди. У ўз мақолаларида болалар билан ишлашнинг педагогик негизлари, шакл ва усулларини аниқлаб берди, бунда мактаб ўқувчиларини интернационал, атеистик, эстетик руҳда тарбиялашнинг кўп жиҳатларига эътиборни қаратди.

Конференция қатнашчилари Н. К. Крупскаянинг педагогик меросини ўрганиш, мактабнинг бугунги амалий ишларида ундан ижодий фойдаланиш билан боғлиқ бўлган ана шу ва бошқа масалалар юзасидан илмий ахборотларни ҳам тингладилар.

(ЎзТАГ).

• 26 март—СССР халқ депутатлари сайлови куни

ШУ ҲАМ ТАЙЁРГАРЛИКМИ?

СССР халқ депутатлари сайлови тўғрисидаги Қонун совет сайлов системасини такомиллаштиришнинг муҳим омили бўлди. Янгича шароитда ўтадиган сайловлар моҳиятини оммага етказишда агитаторларнинг фаолияти алоҳида аҳамият касб этади. Бағдод районида бу муҳим сиёсий тадбирни давр талаблари даражасида ўтказишга қандай ҳозирлик кўрилаётгани билан қизиқдик.

— Бу йилги сайловнинг ўзига хослигини яхши биласиз, — дейди район партия комитетининг секретари С. Сатторова, — шу соҳадаги янгиликларни меҳнаткашлар онгига етказиш, сайловчилар орасида тушунтириш, тарғибот-ташвиқот ишлари олиб боришга катта эътибор беряпмиз. Район территориясидаги 31 та агитпункт керакли адабиётлар, кўргазмали материаллар билан жиҳозланган. Уларда 400 нафар агитатор фаолият кўрсатяпти.

Афсуски, район доирасидаги агитпунктлар фаолияти билан танишиш ҳақиқий аҳвол секретарь айтганидек эмаслигини кўрсатди. Агитпунктларнинг аксариятида иш яхши ташкил этилмаган. Тегишли сайлов округларида сайловдан-сайловгача қилинган ишлар, социал-иқтисодий соҳадаги ўзгаришлар ҳақида маълумотлар кам. «Ҳамзаобод» совхозидаги 15-агитпункт ҳувуллаб ётибди. Хона иситилмаган. Навбатчи М. Қодиров қаёққадир кетибди. 606-Ленинград территориал сайлов округида депутатликка номзодларнинг программаси, улар ҳақидаги маълумотлар йўқ.

Конизар қишлоғидаги 7-агитпункт 3-мактаб директори кабинетига жойлашган. Агитпунктда навбатчилар рўйхатини кўрмадик. Агитаторларнинг биронтаси ҳам иш планини тузмаган.

— Агитаторлар аҳоли билан суҳбат ўтказишганда, улардан сайлов системасидаги ўзгаришларга оид қандай савол, мулоҳазалар тушяпти?

Агитпункт мудири бу саволимизга лом-мим деёлмади. Агитатор С. Содиқова эса СССР халқ депутатлари сайлови тағрисидаги Қонунни ўқимаган ҳам экан. Қизиқ, у ўзи билмаган Қонунни одамларга қандай қилиб тушунтира оларкин?

Депутатликка номзодлар кўрсатиш пайтида худди шу мактабда рўй берган нохуш ҳодиса ҳам сайлов системасидаги ўзгаришларнинг моҳиятини тушунмасликдан келиб чиқмадимикин? Январь ойида мактабда республикамизга машҳур бир олимнинг депутатликка номзодини кўрсатишга бағишлаб йиғилиш бўлган эди. Аммо йиғилиш сайлов тўғрисидаги СССР Қонунига зид тарзда ўтказилганлиги учун округ сайлов комиссияси йиғилиш қарорини бекор қилди. Чунки йиғилишда 60 кишилик коллективдан бор йўғи 13 киши қатнашган. Йиғилиш қатнашчилари рўйхатга олинмаган. Номзод кўрсатишга бағишланган йиғилиш ўтказиш ҳақида касаба союз комитети ва маъмуриятнинг қарори чиқарилмаган. Йиғилиш протоколи ҳам эътиборсизлик билан юзаки тўлдирилган. Бунда ноаниқликлар кўп. Масалан, М. Раҳмонов ва О. Тешабоевлар бу йиғилишда умуман қатнашишмаган. Протоколда эса мана шу одамлар сўзга чиқди, деб ёзилиб, кўз бўямачикка йўл қўйилган. Шундай йиғилиш ўтказиш ҳақида коллектив хабардор қилинмаган.

Бундай нохуш ҳодисадан сўнг районда агитпунктлар иши фаоллашмаганлиги таажжубланарли. 20-агитпункт эшигига ўқлоғдай ҳарфлар билан «Агитпункт эрталаб соат 9 дан кечги 19 гача ишлайди» деб ёзилган. Аммо биз соат 17 да бу ерга етиб борганимизда агитпункт эшиги қулфланган эди. Ҳатто район марказидаги энг катта ва намунали агитпунктда ҳам биз навбатчини тополмадик. Самарқанд қишлоғидаги 3-агитпункт биноси ҳам ёпиқ. Бу ерда ёш сайловчилар билан ишлаш мутлақо йўлга қўйилмаган.

Умуман, районда агитпунктларни жойлаштириш, уларни керакли адабиётлар, газета-журналлар, кўргазмали воситалар билан таъминлашга юзаки қаралганлиги сезилиб турибди. Бу ерда ҳали ҳам сайлов кампаниясига тайёргарлик ишига эскича, қотиб қолган тасаввурлар билан ёндашиляпти. Қизиғи шундаки, агитпункларнинг деярли ҳаммаси мактаб биноларида жойлашган. Мактаблар директорлари эса шу агитпункт мудири этиб тасдиқланган. Нима учун шундай қилинганлигини тушуниш осон. Сабаби, агитаторлар ёппасига мактаб ўқитувчиларидан ташкил топган. Афтидан, ўқитувчилар ўз раҳбарлари айтганини қилишади, деган фикрда агитаторлар состави шундай ташкил этилган бўлса керак. Бироқ агитпунктларнинг мактаблар биносида жойлашуви сайловчиларнинг бу ерга келиб газета-журнал ўқишлари, лекция ва суҳбатлар тинглашлари учун имконият бермайди.

Сайловлар ҳақида тарғибот-ташвиқот ишлари олиб бориш нега фақат ўқитувчилар зиммасига юкланган, қишлоқларда зиёлилар камми? Албатта йўқ. Сайлов ҳақидаги Қонунни аҳолига масалан, юристлар яхшироқ тушунтириб беришлари мумкин эди-ку! Бизга юристларни агитпунктларга консультант қилиб бириктириб қўйганмиз, дейишди. Аммо бирорта ҳам агитпунктга юрист ташриф буюргани ҳақида маълумот ололмадик.

Агитпунктларда ўтказилаётган тадбирларнинг кўпи юзаки. Кўпгина агитпунктлар иш планида сайлов системасини такомиллаштиришга бағишланган тадбирлар моҳиятини тушунтириш юзасидан семинар ўтказиш белгиланган. Аммо жойларда шу семинарларнинг ўтганлиги ҳақида ҳужжатларни бизга кўрсатиша олмади.

Агитпунктларда юқорида айтганимиздек, номзодларнинг программалари, улар қўяётган масалалар, агар депутатликка сайланишса қиладиган ишлари ҳақида маълумотлар йўқ. Номзод ҳақида маълумот сўраб агитпунктга кирган киши унинг исм-фамилиясидан ташқари ҳеч қандай ахборот ололмайди. Унга фақат район газетасида номзод ҳақида чиққан материални кўрсатишлари мумкин. Ваҳолонки, 606 — Ленинград территориал сайлов округидан СССР халқ депутатлигига беш киши номзоди қўйилган. Сайловчиларга мана шу номзодлар орасидан программага кўра ўзига энг мақбулини танлаб олишда агитпункт, агитаторлар ёрдам бериш лозим эмасми? Ҳозирги мураккаб сайлов системасига ҳали кўпчилик кўникмаган, сайловолди курашида сайловчиларнинг тўғри йўл танлаб олишлари бу жиҳатдан тарғибот-ташвиқот ишларига боғлиқ. Райондаги агитпунктларда эса фаолиятсизлик ҳукм суряпти.

Бағдод районида СССР халқ депутатлари сайловига тайёргарлик қониқарсиз кетяпти. Район партия, совет ташкилотлари бу муҳим сиёсий кампанияга муносабатни тубдан ўзгартиришлари зарур.

А. ИБОДИНОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

АФҒОНИСТОНГА АТАЛГАН ЮКЛАР

ТЕРМИЗ, 27 февраль. (ЎзТАГ мухбири Е. Величанская). Амударё устидан ўтган кўприк яна гавжум бўлиб қолди. «Совавто — Термиз» автокорхонасининг ҳайдовчилари Хайратонга рейс билан олти марта бордилар. Улар мамлакатимизда хусусий компаниялар харид қилган савдо-сотиқ юкларни ташидилар.

Ҳайратонга афғонистонлик савдогарлар ёллаган кўп тонnали баржа ҳам жўнаб кетди. Унинг ичида турли ускуналар ва механизмлар бор. Совет Иттифоқининг бошқа экспорт юклари: қишлоқ хўжалик ускуналари, озиқ-овқат, кундалик харид моллари ҳам чегарадаги дарё орқали жўнатишга тахт қилиб қўйилди.

ХУШФЕЪЛЛИК ВА ДЎСТОНА МУНОСАБАТ

Агар юрак сиқилиб, асабингиз таранглашса, баъзан оғзингизга келганни ичингизга ютмай, айтиб юборасиз-да енгил тортасиз, ҳовурдан тушасиз. Аммо суҳбатдошингизга бу қандай таъсир қилади? Енгил тортганингизни сиз билан баҳам кўрадими? Ловуллаб ва ёвқараш қилиб турсангиз сизнинг фикрингизга қўшила қолармикин?

«Агар бирон кимса сиздан норози ёки сизга нисбатан ёмон кайфиятда бўлса, бир дунё мантиқни ишга солсангиз ҳам уни ўз нуқтаи назарингизга ишонтира олмайсиз. Койиш, сўкинишга берилган ота-оналар, айтишишга мойил рафиқалар одамлар ўз қарашларини ўзгартиришга унчалар мойил бўлмасликларини тушунишлари керак. Уларни сиз ёки менинг фикримга қўшилишга мажбур қилиб кўндириб бўлмайди. Аммо биз жуда майин ва дўстона муомала қилсак, уларни кўндириш мумкин бўлади». Бу гапларни Линкольн қарийб юз йил муқаддам айтган эди.

Мана у яна нима дейди: «Бир пақир сафро (ўт) дан кўра, бир томчи асал билан кўпроқ пашша тутиш мумкин — бу кўҳна ва бешак ҳақиқатдир. Одамлар билан муносабатда ҳам шундай. Агар сиз бирон кимсани ўзингизга жалб қилмоқчи бўлсангиз яхши ниятли шерик эканлигингизга уни ишонтиринг. Унинг қалбини жазб этадиган асал томчиси мана шу бўлади ва бу — сиз нима десангиз денг — қалбга йўл топишнинг энг тўғри усулидир».

Кўп йиллар муқаддам, ўрмон орқали яланг оёқ мактабга қатнайдиган болалик чоғимда қуёш ва шамол ҳақида бир масал ўқигандим. Улар ким кучлилиги хусусида тортишишади. Шамол бундай дейди: «Мен сендан кучлироқ эканлигимни исбот қиламан. Ҳўв, анави плашли чолни кўряпсанми? Гаров бойлашамиз, плашини ечишга сендан тезроқ мажбур қиламан».

Қуёш булут ортига яширинди, шамол бўлса бўронга айланмагунича зўрайгандан зўраяверди. Аммо у тобора кучлироқ эсгани сари чол шунчалар зўр бериб плашига ўраларди. Ниҳоят шамол босилди, кейин булут ортидан қуёш мўралаб, йўловчига меҳр билан жилмайди, йўловчи кайфи чоғ бўлиб, плашини ечиб олди. Шунда меҳр ва самимият ҳар доим қаҳр-ғазаб ва зўравонликдан кучлироқ бўлади, дейди қуёш шамолга.

Грецияли қул Эзоп Крезанинг саройида яшаган. У ўлмас масаллар ижод қилган. Унинг инсон табиати тўғрисидаги фикрлари бундан икки юз эллик йил муқаддам Афинада қандай ҳаққоний янграган бўлса, ҳозирда Бостонда ҳам, Бирмингемда ҳам шундай жаранграмоқда. Қуёш плашни ечишга шамолга қараганда тезроқ мажбур қилиши мумкин; хушфеъллик, дўстона муомала ва юқори баҳо бериш аюҳаннос солиш ва бақир-чақириқдан кўра анча тезроқ ишонтиради кишини.

Линкольннинг: «Бир пақир сафро (ўт)дан кўра, бир томчи асал билан кўпроқ пашша тутиш мумкин» деган гаплари эсингизда бўлсин.

Агар сиз одамларни ўз нуқтаи назарингизга мойил қилишни хоҳласангиз, —

Муомалани хушфеъллик ва дўстона муносабатдан бошланг.

СУҚРОТНИНГ СИРИ

Суҳбатдош билан гапни унинг фикридаги сиз қўшилмайдиган масалалардан бошламанг. Аксинча, гапнинг бошидаёқ сизга ҳам маъқул бўлган масалаларни таъкидланг ва суҳбат давомида уни такрорлаб туринг. Агар ҳар иккалангиз ҳам ҳақиқатан бир нарсага интилаётган бўлсангиз ва қарашларингиздаги фарқ пировард мақсадга эмас, фақат услублар ҳамда жузъий жиҳатларга тааллуқли бўлса, буни бод-бод қайд этинг.

Бошданоқ суҳбатдошингизни «ҳа, ҳа шундай» дейишга мажбур қилинг. Иложи борича «йўқ» деган сўзни айтворишидан тийиб туринг.

«Инкор қилувчи жавоб, — дейди профессор Оверстит ўзининг «Инсон хулқига таъсир этиш» деган китобида, — енгиш энг қийин бўлган тўсиқдир. Одам «йўқ» дедими, иззат нафси ана шу айтган сўзига содиқ бўлиб қолишни талаб этади. Кейинроқ ўша «йўқ» дегани ақлдан эмаслигини у ҳис этади, аммо ғурури олдин бунга йўл бермаганди. Ана шу ғурур оғиздан чиқиб кетган сўзда ўжарлик билан тураверишга мажбурлайди. Худди шунинг учун суҳбатдошни энг бошданоқ тасдиқлаш ва рози бўлишга мойил қилиш жуда муҳимдир».

Моҳир суҳбатдош аввал бошданоқ қаршисидаги одам бир неча марта «ҳа, шундай» дейишига эришиб олади. Бу билан у ўз тингловчисини ижобий таъсирланишга йўллайди, уни ўзига айтиладиган фикрни тасдиқлаш тараддудига солиб қўяди.

Бу ҳодисанинг психологик схемаси аниқ-равшан. Одам «йўқ» дер экан — у ҳақиқатан ҳам шундай ўйлайди — у «йўқ»ни шунчаки айтганидан кўра кўп тараддудга тушади. Унинг бутун организми — асаблари, ички туйғуси, мушаклари — инкор қилиш ҳолатига созланади.

Одатда бу ҳолат бир зумда рўй беради, баъзан суҳбатдошингизда руҳий бегоналик пайдо бўлади. Бутун асаб системаси қабул қилмаслик учун мудофаа позициясини эгаллайди. Аксинча, киши «ҳа, шундай» деса ҳеч қанақанги бегонасирашлик пайдо бўлмайди. Гўё организм олға талпиниб, фикрни қабул қилишга мойил бўлади. Шунинг учун суҳбатдошингиз фикрингизга қўшилганлигини қанча кўп луқма ва тасдиқ белгиси билан билдиришга бошданоқ эриша олсангиз шунча кўп муваффақият қозонасиз.

Тасдиқловчи жавоблар усули ниҳоятда содда. Лекин шунга қарамай у менсилмайди. Баъзи одамлар аввал бошданоқ инкор қилиш позициясини эгалласам обрўйим ошади, деб ўйласалар керак, чоғи.

Студент ёки харидорни, ёш болани, эр ёки хотинни олдинига «йўқ» дейишга мажбур қилинг-а, кейин унинг тескари тўнини ўнглаш жуда мушкул бўлади.

Ажойиб инсон, «Афина сўнаси» деб аталмиш Суқрот мантиқ ва фалсафа соҳасидаги кашфиёти билан инсон тафаккури йўналишини кўп жиҳатдан ўзгартириб юборган эди.

Унинг услуби моҳияти нимадан иборат? У одамларга ноҳақсиз, деб айтганми? Асло. Кимдир айтган бўлса айтгандир, лекин Суқрот бундай деган эмас. Унинг тасдиқ жавоби олишга асосланган исботлаш усули эндиликда «Суқрот услуби» номи билан машҳурдир. У суҳбатдошига хўп, дейишга мажбур қилдирадиган саволлар берарди. У бир «этак» «ҳа, шундай» деган розиликни йиғмагунича суҳбатдошидан тасдиқ кетидан тасдиқ «ундираверган».

Бундан бир неча минут илгари кескин эътироз билдириб турган фикрга қандай қилиб қўшилганини билмай қолгунича у ҳамсуҳбатига савол бераверган.

Бордию бирон кимсага унинг ноҳақлигини жуда айтгингиз келиб қолса, кекса Суқротни эслайлик-да, ўша одамга майинлик билан жавоб қайтарадиган савол берайлик.

Агар сиз одамларни ўз нуқтаи назарингизга мойил қилмоқчи бўлсангиз, —

Суҳбатдошингизнинг аввал бошданоқ сизга «ҳа, ҳа шундай», деб жавоб беришдан бошқа иложи қолмасин.

(Давоми бор. Боши газетанинг ўтган сонларида).

«БУХОРО» ИШГА КИРИШДИ

● Арманистондан Бухорога хушхабар келди. Унда табиий офатдан катта зарар кўрган Ахурян районида бухоролик бинокорлар меҳнат қилишаётгани қайд этилади. Бу ерда юздан зиёд қурувчи ва монтажчини уюштирган «Бухоро» механизациялашган кўчма колоннаси ташкил қилинган.

Коллективнинг куч-ғайрати билан район хўжаликларидаги ўнлаб ишлаб чиқариш, чорвачилик бинолари ремонт қилинмоқда.

Колонна бунёдкорлари айни маҳалда районнинг Камо қишлоғида 40 та замонавий уй-жойга пойдевор қўйишди. Х. Исмоилов, Т. Пирназаров, М. Мусаев каби бинокорлар бу уйларни тез қуриб битказиш учун зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар.

Н. НАИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Редактор
У. УСМОНОВ.

Ўзбекистон ССР 1989 йилги пул-буюм лотереяси биринчи чиқарилиши бўйича 24-25 февралда Советобод шаҳрида ўтказилган ютуқлар тиражининг

1 ЧИҚАРИЛИШИ

РАСМИЙ ЖАДВАЛИ

Тиражда лотереянинг беш разрядига умумий суммаси 1.062000 сўм бўлган 730 та буюм ва 287270 та пул ютуқлари ўйналди.

Ютуқлар тиражи лотереянинг бир разрядига ўтказилди. Жадвалда кўрсатилган барча ютуқлар лотереянинг бошқа разрядларидаги шундай серия ва номерларга эга бўлган билетларга ҳам тўланади.

Масалан, серия номери 038896, билет номери 121 бўлган лотерея билети «Жигули ВАЗ-21063» автомашинасини ютганлиги кўрсатилган. Бу—худди шу ютуқ ҳамма разряддаги шундай серия ва номерли билетларга ҳам чиққанлигини билдиради.

Бошқа буюм ва пул ютуқлари ҳам шундай тартибда ўйналган. Серия номери ва билет номери қуйидагича бўлган лотерея билетларига ютуқлар чиқди.

Серия номерлари	Билет номерлари	Ютуққа чиққан буюмларнинг номи ва пул ютуғининг миқдори	Ютуққа чиққан буюмнинг нархи (сўм, тийин)
035443	161*)	«Спектр—Ц-280» телевизори	755—00
035466	092*)	250 сўм пул ютуғи	—
035489	113*)	«Подольск» тикув машинаси	67—00
035522	1—200	25 сўм пул ютуғи	—
035526	049*)	Туристик чодир (2 ўринли)	70—00
035528	020*)	«Тайфун» пилесоси	46—00
035557	029*)	Туристик чодир (4 ўринли)	119—00
035562	196*)	«Урал» ИМЗ—8103 мотоцикли	1862—00
035574	185*)	«Снежинка» холодильниги	310—00
035587	182*)	«Снежинка» холодильниги	310—00
035603	069*)	Гилам (2x3 м, арт. 13—85)	450—00
035611	174*)	100 сўм пул ютуғи	—
035738	172*)	«Спектр—Ц—280» телевизори	755—00
035750	148*)	«Циклон» пилесоси	56—00
035803	183*)	«Урал» ИМЗ—8103 мотоцикли	1862—00
035831	005*)	«Вега—331» магнитоласи	260—00
035858	131*)	Туристик чодир (2 ўринли)	70—00
035879	077*)	200 сўм пул ютуғи	—
035882	1—200	3 сўм пул ютуғи	—
035886	027*)	Туристик чодир (4 ўринли)	119—00
035903	067*)	«Циклон» пилесоси	56—00
035906	159*)	Полос (2x3 м, арт. 10300 ва 10306)	84—00
035956	119*)	«Циклон» пилесоси	56—00
035974	087*)	Деворга осиладиган кварцли соат	35—00
035981	005*)	Деворга осиладиган кварцли соат	35—00
035989	105*)	«Рига—24 Дельта» мопеди	245—00
035994	001*)	100 сўм пул ютуғи	—
036013	128*)	«Вега—331» магнитоласи	260—00
036020	125*)	«Электроника—МК—51» микрокалькулятори	70—00
036039	092*)	50 сўм пул ютуғи	—
036044	032*)	100 сўм пул ютуғи	—
036061	138*)	«Жигули» ВАЗ—21063 автомашинаси	9023—00
036062	009*)	200 сўм пул ютуғи	—
036109	185*)	200 сўм пул ютуғи	—
036204	197*)	50 сўм пул ютуғи	—
036205	060*)	«Рига—24—Дельта» мопеди	245—00
036229	109*)	«Сонет» электрофони	220—00
036241	172*)	250 сўм пул ютуғи	—
036270	167*)	«Киргизия» кир ювиш машинаси	76—00
036336	021*)	500 сўм пул ютуғи	—
036341	122*)	100 сўм пул ютуғи	—
036346	113*)	Полос (2x3 м, арт. 10300 ва 10306)	84—00
036352	1—200	3 сўм пул ютуғи	—
036371	080*)	«Рекорд-Ц-275- телевизори	720—00
036386	004*)	«Киргизия» кир ювиш машинаси	76—00
036414	057*)	100 сўм пул ютуғи	—
036421	001*)	«Радиотехника—201» магнитофон—приставкаси	314—00
036435	166*)	Гилам (2x3 м, арт.13—85)	450—00
036488	156*)	«Электроника—МК—51» микрокалькулятори	70—00
036493	065*)	«Вега—331» магнитоласи	260—00
036495	025*)	500 сўм пул ютуғи	—
036546	193*)	«Подольск» тикув машинаси	67—00
036559	112*)	«Сонет» электрофони	220—00
036647	1—200	10 сўм пул ютуғи	—
036650	032*)	«Спектр—Ц—280» телевизори	755—00
036664	044*)	Гилам (2x3 м, арт. 13—85)	450—00
036679	081*)	«Сонет» электрофони	220—00
036703	200*)	«Тайфун» пилесоси	46—00
036712	026*)	«Жигули» ВАЗ—2108 автомашинаси	8462—00
036746	066*)	100 сўм пул ютуғи	—
036752	044*)	«Рекорд—Ц—275» телевизори	720—00
036773	1—200	3 сўм пул ютуғи	—
036807	101*)	Полос (2x3 м, арт. 10300 ва 10306)	84—00
036813	161*)	Гилам (2x3 м, арт. 13—85)	450—00
036825	098*)	100 сўм пул ютуғи	—
036841	164*)	«Киргизия» кир ювиш машинаси	76—00
036856	099*)	«Подольск» тикув машинаси	67—00
036911	094*)	«Вега—331» магнитоласи	260—00
036915	023*)	«Киргизия» кир ювиш машинаси	76—00
036922	099*)	«Снежинка» холодильниги	310—00
036947	1—200	10 сўм пул ютуғи	—
036969	167*)	50 сўм пул ютуғи	—
037109	111*)	50 сўм пул ютуғи	—
037112	175*)	Электр шарбат сиққич	25—00
037155	002*)	500 сўм пул ютуғи	—
037162	043*)	«Подольск» тикув машинаси	67—00
037178	181*)	50 сўм пул ютуғи	—
037189	195*)	«Зенит-ЕТ» фотоаппарати	100—00
037209	127*)	50 сўм пул ютуғи	—
037216	061*)	100 сўм пул ютуғи	—
037233	195*)	Электр шарбат сиққич	25—00
037235	067*)	200 сўм пул ютуғи	—
037250	078*)	«Радиотехника-201» магнитофон-приставкаси	314—00
037272	118*)	«Радиотехника-201» магнитофон-приставкаси	314—00
037366	041*)	500 сўм пул ютуғи	—
037382	124*)	1000 сўм пул ютуғи	—
037389	088*)	Туристик чодир (2 ўринли)	70—00
037396	169*)	«Рекорд—Ц-275» телевизори	720—00
037446	1—200	25 сўм пул ютуғи	—
037464	165*)	Деворга осиладиган кварцли соат	35—00
037471	017*)	«Циклон» пилесоси	56—00
037488	097*)	«Тайфун» пилесоси	46—00
037535	143*)	100 сўм пул ютуғи	—
037582	160*)	«Подольск» тикув машинаси	67—00
037603	177*)	Деворга осиладиган кварцли соат	35—00
037660	070*)	«Зенит—ЕТ» фотоаппарати	100—00
037677	093*)	100 сўм пул ютуғи	—
037717	094*)	«Тайфун» пилесоси	46—00
037721	126*)	100 сўм пул ютуғи	—
037724	156*)	Полос (2x3 м арт 10300 ва 10306)	84—00
037750	126*)	«Электроника—МК-51» микрокалькулятори	70—00
037810	011*)	50 сўм пул ютуғи	—
037872	131*)	100 сўм пул ютуғи	—
037884	050*)	200 сўм пул ютуғи	—
037887	140*)	300 сўм пул ютуғи	—
037911	004*)	250 сўм пул ютуғи	—
037940	046*)	1000 сўм пул ютуғи	—
037967	167*)	«Рига—24-Дельта» мопеди	245—00
037970	017*)	Электр шарбатсиққич	25—00
037986	006*)	250 сўм пул ютуғи	—
038028	1—200	25 сўм пул ютуғи	—
038092	142*)	250 сўм пул ютуғи	—
038109	095*)	«Электроника—МК-51» микрокалькулятори	70—00
038145	1—200	5 сўм пул ютуғи	—
038186	1—200	25 сўм пул ютуғи	—
038195	133*)	50 сўм пул ютуғи	—
038223	127*)	«Циклон» пилесоси	56—00
038233	137*)	50 сўм пул ютуғи	—
038251	1—200	10 сўм пул ютуғи	—
038257	151*)	Гилам 2x3 м, (арт13—85)	450—00
038299	101*)	1000 сўм пул ютуғи	—
038374	108*)	50 сўм пул ютуғи	—
038419	072*)	250 сўм пул ютуғи	—
038421	103*)	100 сўм пул ютуғи	—
038455	090*)	«Вега-331» магнитоласи	260—00
038468	059*)	500 сўм пул ютуғи	—
038484	099*)	«Электроника—МК-51» микрокалькулятори	70—00
038489	117*)	«Жигули» ВАЗ—21063 автомашинаси	9023—00
038532	048*)	«Сонет» электрофони	220—00
038568	001*)	«Вега-331» магнитоласи	260—00
038581	186*)	«Зенит—ЕТ» фотоаппарати	100—00
038650	139*)	Электр шарбатсиққич	25—00
038679	077*)	«Электроника—МК-51» микрокалькулятори	70—00
038708	055*)	250 сўм пул ютуғи	—
038717	175*)	300 сўм пул ютуғи	—
038731	055*)	250 сўм пул ютуғи	—
038742	029*)	Полос (2x3м. арт. 10300 ва 10306)	84—00
038758	083*)	«Киргизия» кир ювиш машинаси	76—00
038835	049*)	«Зенит-ЕТ» фотоаппарати	100—00
038846	169*)	Гилам (2x3 м, арт. 13-85)	450—00
038859	125*)	100 сўм пул ютуғи	—
038896	121*)	«Жигули» ВАЗ-21063 автомашинаси	9023—00
038932	096*)	50 сўм пул ютуғи	—
038939	139*)	300 сўм пул ютуғи	—
038940	098*)	300 сўм пул ютуғи	—
038954	152*)	250 сўм пул ютуғи	—
038956	1—200	5 сўм пул ютуғи	—
038960	161*)	200 сўм пул ютуғи	—
038980	103*)	300 сўм пул ютуғи	—
038982	062*)	«Киргизия» кир ювиш машинаси	76—00
038993	102*)	«Радиотехника-201» магнитофон-приставкаси	314—00
039007	148*)	«Радиотехника» магнитофон-приставкаси	314—00
039014	199*)	100 сўм пул ютуғи	—
039090	169*)	1000 сўм пул ютуғи	—
039100	198*)	Туристик чодир (4 ўринли)	119—00
039105	138*)	«Тайфун» пилесоси	46—00
039125	132*)	300 сўм пул ютуғи	—
039129	082*)	200 сўм пул ютуғи	—
039132	167*)	«Подольск» тикув машинаси	67—00
039133	130*)	200 сўм пул ютуғи	—
039138	178*)	50 сўм пул ютуғи	—
039139	021*)	100 сўм пул ютуғи	—
039149	022*)	Туристик чодир (2 ўринли)	70—00
039156	068*)	300 сўм пул ютуғи	—
039158	061*)	50 сўм пул ютуғи	—
039180	037*)	100 сўм пул ютуғи	—
039198	118*)	500 сўм пул ютуғи	—
039201	092*)	200 сўм пул ютуғи	—
039206	197*)	300 сўм пул ютуғи	—
039213	179*)	«Сонет» электрофони	220—00
039233	058*)	«Подольск» тикув машинаси	67—00
039243	082*)	«Электроника-МК-51» микрокалькулятори	70—00
039247	1—200	3 сўм пул ютуғи	—
039254	123*)	300 сўм пул ютуғи	—
039262	194*)	250 сўм пул ютуғи	—
039306	050*)	1000 сўм пул ютуғи	—
039314	136*)	«Сонет» электрофони	220—00
039316	1—200	5 сўм пул ютуғи	—
039327	190*)	Туристик чодир (2 ўринли)	70—00
039356	040*)	«Жигули» ВАЗ-2108» автомашинаси	8462—00
039381	188*)	Гилам (2x3 м, арт. 13-85)	450—00
039417	187*)	100 сўм пул ютуғи	—
039420	1—200	3 сўм пул ютуғи	—
039494	034*)	Туристик чодир (4 ўринли)	119—00
039545	167*)	50 сўм пул ютуғи	—
039574	135*)	«Сонет» электрофони	220—00
039589	084*)	300 сўм пул ютуғи	—
039599	054*)	200 сўм пул ютуғи	—
039610	113*)	50 сўм пул ютуғи	—
039687	200*)	50 сўм пул ютуғи	—
039692	168*)	100 сўм пул ютуғи	—
039694	198*)	500 сўм пул ютуғи	—
039717	119*)	Туристик чодир (4 ўринли)	119—00
039722	144*)	Полос (2x3 м, арт 10300 ва 10306)	84—00
039727	028*)	«Жигули» ВАЗ-2108 автомашинаси	8462—00
039751	072*)	«Циклон» пилесоси	56—00
039785	037*)	Электр шарбатсиққич	25—00
039830	019*)	1000 сўм пул ютуғи	—
039858	1—200	5 сўм пул ютуғи	—
039864	015*)	Электр шарбатсиққич	25—00
039878	113*)	«Радиотехника-201» магнитофон-приставкаси	314—00
039893	151*)	Электр шарбатсиққич	25—00
039925	104*)	«Радиотехника-201» магнитофон-приставкаси	314—00
039943	099*)	Туристик чодир (4 ўринли)	119—00
039965	195*)	300 сўм пул ютуғи	—
039971	061*)	200 сўм пул ютуғи	—
039974	104*)	«Тайфун» пилесоси	46—00
039989	046*)	200 сўм пул ютуғи	—
039995	009*)	50 сўм пул ютуғи	—
040011	019*)	«Зенит-ЕТ» фотоаппарати	100—00
040045	103*)	«Снежинка» холодильниги	310—00
040058	1—200	5 сўм пул ютуғи	—
040072	015*)	500 сўм пул ютуғи	—
040080	086*)	«Циклон» пилесоси	56—00
040084	1—200	25 сўм пул ютуғи	—
040104	179*)	Деворга осиладиган кварцли соат	35—00
040106	064*)	100 сўм пул ютуғи	—
040121	176*)	50 сўм пул ютуғи	—
040149	185*)	50 сўм пул ютуғи	—
040202	075*)	250 сўм пул ютуғи	—
040209	042*)	500 сўм пул ютуғи	—
040216	016*)	«Подольск» тикув машинаси	67—00
040226	086*)	«Вега-331» магнитоласи	260—00
040232	094*)	500 сўм пул ютуғи	—
040237	133*)	200 сўм пул ютуғи	—
040239	092*)	200 сўм пул ютуғи	—
040249	063*)	200 сўм пул ютуғи	—
040255	051*)	Туристик чодир (2 ўринли)	70—00
040279	002*)	300 сўм пул ютуғи	—
040289	021*)	250 сўм пул ютуғи	—
040296	157*)	Электр шарбатсиққич	25—00
040310	100*)	«Подольск» тикув машинаси	67—00
040312	120*)	200 сўм пул ютуғи	—
040320	079*)	Электр шарбатсиққич	25—00
040385	089*)	«Снежинка» холодильниги	310—00
040395	006*)	200 сўм пул ютуғи	—
040409	040*)	200 сўм пул ютуғи	—
040436	096*)	Деворга осиладиган кварцли соат	35—00
040485	091*)	50 сўм пул ютуғи	—
040493	004*)	Гилам (2x3м. арт.13—85)	450—00
040506	174*)	250 сўм пул ютуғи	—
040523	162*)	1000 сўм пул ютуғи	—
040544	046*)	300 сўм пул ютуғи	—
040566	170*)	«Зенит-ЕТ» фотоаппарати	100—00
040585	002*)	«Киргизия» кир ювиш машинаси	76—00
040608	072*)	100 сўм пул ютуғи	—
040625	150*)	300 сўм пул ютуғи	—
040649	139*)	Деворга осиладиган кварцли соат	35—00
040672	1—200	10 сўм пул ютуғи	—
040693	166*)	500 сўм пул ютуғи	—
040694	184*)	500 сўм пул ютуғи	—
040698	155*)	1000 сўм пу ютуғи	—
040700	066*)	«Радиотехника-201» магнитофон-приставкаси	314—00
040707	014*)	250 сўм пул ютуғи	—
040722	115*)	200 сўм пул ютуғи	—
040729	056*)	«Рекорд-Ц-275» телевизори	720—00
040742	006*)	«Тайфун» кир ювиш машинаси	46—00
040759	182*)	«Киргизия» кир ювиш машинаси	76—00
040813	177*)	Электр шарбатсиққич	25—00
040827	1—200	10 сўм пул ютуғи	—
040841	165*)	«Тайфун» пилесоси	46—00
040910	181*)	«Сонет» электрофони	220—00
040923	196*)	250 сўм пул ютуғи	—
040931	128*)	«Снежинка» холодильниги	310—00
040948	143*)	250 сўм пул ютуғи	—
040950	026*)	500 сўм пул ютуғи	—
040982	167*)	200 сўм пул ютуғи	—
040985	050*)	250 сўм пул ютуғи	—
041017	017*)	1000 сўм пул ютуғи	—
041026	056*)	«Зенит-ЕТ» фотоаппарати	100—00
041038	174*)	«Подольск» тикув машинаси	67—00
041044	085*)	Полос (2x3м. арт. 10300 ва 10306)	84—00
041054	025*)	250 сўм пул ютуғи	—
041060	054*)	Полос (2x3 м, арт. 10300 ва 10306)	84—00
041072	006*)	500 сўм пул ютуғи	—
041076	150*)	250 сўм пул ютуғи	—
041106	031*)	200 сўм пул ютуғи	—
041147	123*)	«Зенит-ЕТ» фотоаппарати	100—00
041180	145*)	1000 сўм пул ютуғи	—
041194	102*)	250 сўм пул ютуғи	—
041201	166*)	300 сўм пул ютуғи	—
041207	060*)	«Электроника-МК-51» микрокалкулятори	70—00
041214	117*)	«Циклон» пилесоси	56—00
041223	074*)	500 сўм пул ютуғи	—
041247	057*)	«Вега-331 магнитоласи	260—00
041259	093*)	«Рига-24-Дельта» мопеди	245—00
041275	042*)	Деворга осиладиган кварцли соат	35—00
041281	077*)	«Урал» ИМЗ—8105 мотоцикли	1862—00

***) Шу сериядаги билетларнинг қолган 199 номерига 1 сўмдан пул ютуғи чиқди.**

ЮТУҚЛАРНИ ОЛИШ ТАРТИБИ:

1. Буюм ютуғи чиққан билетнинг эгаси хоҳласа шу буюмнинг қийматини нақд пул билан олиши мумкин.

2. «Жигули — ВАЗ-21063, 2108, автомашиналари, «Урал» ИМЗ,—8 103 мотоцикллари, «Подольск» тикув машинаси, «Циклон» ва «Тайфун» пилесоси, электр шарбатсиққичлари СССР жамғарма банкининг Ўзбекистон республика банки нарядига биноан, «Ўзбекбирлашув»нинг Тошкент базаси томонидан берилади. Қолган буюм ютуқлари жамғарма банкларида лотерея билети олдиндан текшириб кўрилгач жойлардаги магазинлар орқали берилади.

3. Ўзбекистон ССР пул-буюм лотереяси билетларига чиққан 1100 сўмгача бўлган ютуқларнинг қиймати иттифоқдош республикалар, область ва шаҳарларнинг жамғарма банкларида ҳам тўланаверади. Шу жамғарма банкларидан буюмларни талаб қилиб олиш мумкин.

4. Ютуқ чиққан лотерея билетларини кечи билан 1989 йил 30 июнгача топшириш керак. Шу муддатдан кейин лотерея билетлари ютуқ тўлаш учун қабул қилинмайди.

5. Бошқа иттифоқдош республикаларда ўтказиладиган пул-буюм лотереяси билетларини Ўзбекистон ССРнинг ҳамма шаҳарларидаги жамғарма банкларида текшириш ва ютуқларни шу банклар орқали олиш мумкин.

Бу жадвал расмий ҳужжат бўлиб, пул-буюм ютуқлари газетанинг навбатдаги сони чиққанидан кейин тўланади.

Эслатма: 1. Пул-буюм лотереяси бўйича ютуққа чиққан баъзи бир буюмларни ишлаб чиқариш тўхтатиб қўйилган бўлса, бундай буюмлар шунга ўхшаш бошқа маркадаги буюмлар билан алмаштирилади.

Буюмларнинг чакана савдо нархи ўзгарган тақдирда буюм ютуқлари янги прейскурант кучга кирган вақтдан бошлаб янги нарх бўйича тўланади.

Тираж комиссиясининг раиси — халқ депутатлари Советобод шаҳар Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари — Э. Ҳ. ТЎРАХОНОВ.

Тираж комиссиясининг масъул секретари — А. М. ҲАЙДАРОВ.

• Реклама ва эълонлар • Реклама ва эълонлар • Реклама ва эълонлар • • Реклама ва эълонлар •

ҲУРМАТЛИ ГРАЖДАНЛАР!

ГАЗДАН ФОЙДАЛАНГАНДА ГАЗ АСБОБЛАРИНИ ФАҚАТ ТЎҒРИ ИШЛАТИШГИНА ТУРМУШИНГИЗДА ҚУВОНЧ КЕЛТИРИШИНИ, МЕҲНАТИНГИЗНИ ЕНГИЛ ҚИЛИБ ВАҚТИНГИЗНИ АНЧА ТЕЖАШИНИ ЭСДА ТУТУНГ.

Газ қулай ва юксак калорияли ёнилғи тури ҳисобланади. Бироқ у бир қанча нуқсонларга эга — бу унинг ёнғин чиқиш ва портлаш хавфи катта эканлигидир.

Газ ёнаётганда заҳарли ис гази ажралиб чиқишини унутманг. Шунинг учун ҳам газ асбобларини ишлатганда, албатта, дарча (форточка)ни очиб қўйиш, вентиляция каналини созланган ҳолда сақлаш зарур.

Горелка узра ёнаётган олов зангори бўлиши, сариқ ва оқ тусли бўлмаслиги кераклигини эсда тутинг!

Чуқур тубли чойнак ва кастрюлларни фақат баланд тагликлар устигагина қўйиш керак.

Ҳатто озгина миқдорда бўлсада заҳарли ис гази чиқиши — саломатлик учун кони зарардир.

Бахтсиз ҳодисаларнинг олдини олиш мақсадида турмушда газдан фойдаланганда

ҚУЙИДАГИЛАР ҚАТЪИЯН ТАЪҚИҚЛАНАДИ

— Плита горелкасидаги барча кранлар ёпиқлигини текширмай туриб, плита олдидаги газ қувури кранини очиш;

— қўлингизда ёқилган гугурт донаси бўлмай туриб плита устидаги кранни очиш;

— газ горелкасига суюқликлар тўлиб қолишига йўл қўйиш;

— газ қувурларига арқон, чилвир боғлаб, уларга кийим-кечак осиш; чунки бунда қувурлар, кранларнинг бирикиш пишиқ-пухталигига путур етиб, оқибатда газ сизиб чиқа бошлаши мумкин.

ҲУРМАТЛИ УРТОҚЛАР!

Газга эътибор билан тўғри муносабатда бўлиш хавфсизлигингизни таъминлайди.

Уйда газ ҳидини сезсангиз бу ҳақда турар жойингиздаги шаҳар, район газ идораси ёки авария хизматига зудлик билан маълум қилинг.

Газ хўжалиги ходимлари келгунга қадар газ йиғилиб қолган уйни шамоллатиш чораларини кўринг, эшик-деразаларни очиб қўйинг, ўт ёқиш, чекишга йўл қўйманг, элетр асбобларидан фойдаланманг, электр чироқларини ёқманг ва ёқилганларини ўчирмай туринг.

Республикамизда 3 миллиондан зиёд газлаштирилган квартира бор, айрим уй бекалари газни сарфлашга ўз билигича ёндашадилар — газ асбоблари горелкаларини ёқилган ҳолда қолдирадилар.

Ўртоқлар, биз сизларга мурожаат қиламиз: газни тежанг, зарурат бўлмаганда уни ёқманг.

Республиканинг турмуш эҳтиёжлари учун газдан тежаб-тергаб, авайлаб-асраб эҳтиёткорлик билан фойдаланиш — бу ёнилғининг катта резервидир.

Бунинг учун қуйидаги тартиб-қоидаларга амал қилмоқ зарур:

— газ горелкалари оловини созлаб, тартибга солиб туринг;

— газ горелкаларини кузатувчисиз узоқ вақт ишлатиб қолдирманг;

— овқат тайёрлаётган вақтда қозон-товоқнинг оғзини беркитиб қўйинг. Бу 15 процент газни тежаш имконини беради. Духовка эшигини маҳкам ёпиб қўйинг;

— идишдаги сув қайнаганидан сўнг газни пастлатиб қўйинг.

Агар турли қувватга эга газ горелкаларингиз бўлса, фақат зарурат бўлгандагина катта горелкадан фойдаланинг.

Газ плиталаридан уйни иситиш учун фойдаланманг.

Овқат тайёр бўлганидан сўнг газ горелкаларини тезда ўчириб қўйинг.

Газ асбоблари, горелкалар ва қозон-товоқни ифлос кириндилардан тозалаб туринг. Сув оқиб тушадиган газ сув иситгичларида сувни ортиқча иситманг. Бу фақат газни тежайдиган эмас, балки газ асбобининг хизмат муддатини ҳам узайтиради. Сув оқиб тушадиган сув иситгичларида тайёрланган иссиқ сувни тежаб сарфланг.

Газдан тежаб фойдаланиш — газ таъминотининг барқарорлигини оширади.

Биласизми, сиз тежаган бир куб метр газ 8,6 килограмм нон-булочка маҳсулотлари, 700 грамм полиэтилен тайёрлаш учун кифоядир.

Жойларда шаҳар, район газ идораларининг рухсатисиз квартираларда газ асбобларини ўзбошимчалик билан бир жойдан иккинчи жойга кўчириб ўрнатиш газ қувурларнинг пишиқ-пухталилигига путур етказади. Оқибатда қувур тешилиб, газ оқиб чиқиши мумкин, бу эса авариялар ва бахтсиз ҳодисаларга олиб келади.

Эслатиб ўтамиз! Шаҳар, район газ идораларининг рухсатисиз газ асбобларини алмаштириш ва кўчириб ўрнатиш — қатъиян таъқиқланади.

Квартираларда газ асбобларини қўшимча тарзда ўрнатиш ва кўчириш бўйича барча ишлар жойларда белгиланган тартибга мувофиқ, шаҳар, район газ идораларининг ходимлари томонидангина амалга оширилади.

«УЗБЕКГАЗ» РЕСПУБЛИКА ГАЗ БОШҚАРМАСИ.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» («Советский Узбекистан») Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, пропаганда — 32-55-70, саноат, қурилиш ва транспорт — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70, совет қурилиши — 33-12-46, 32-57-20, 32-54-18, фан, маданият ва халқ таълими — 33-44-51, 32-57-21, адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, халқаро ҳаёт — 32-54-14, хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06, коммунистик ахлоқ — 32-54-29, фельетонлар — 32-54-27, иллюстрация — 32-57-22.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Газета офсет усулида, А—2 форматида босилади.

Р. — 01085 Б. — 51 ИНДЕКС 64583. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12